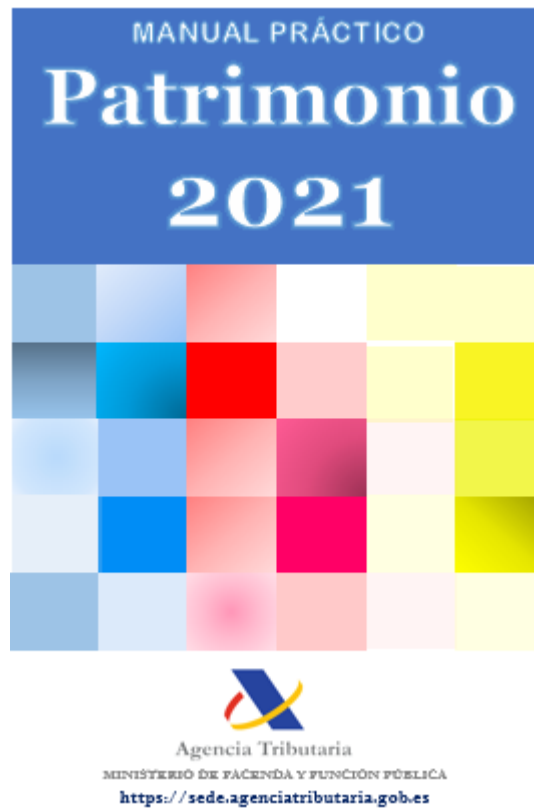

Manual práctico de Patrimonio 2021

Esta publicación ten efectos meramente informativos

Índice

- **Número de identificación das publicación (NIPO)**
- **Presentación**
- **Principais Novidades**
- **Capítulo 1.Campaña da declaración do Imposto sobre o Patrimonio 2021**
 - **Quen está obrigado a presentar a declaración do Imposto sobre o Patrimonio (IP)?**
 - **A autoliquidación do Imposto sobre o Patrimonio:normas de presentación**
 - **Pagamento da débeda tributaria do Imposto sobre o Patrimonio**
- **Capítulo 2.Cuestións Xerais**
 - **Introdución**
 - **O Imposto sobre o Patrimonio**
 - **Cesión do Imposto sobre o Patrimonio ás Comunidades Autónomas**
 - **Devindicación do Imposto sobre o Patrimonio**
 - **Quen está suxeito ao Imposto sobre o Patrimonio?**
 - **Exencións**
 - **Titularidade dos elementos patrimoniais**

- **Esquema de liquidación do Imposto sobre o Patrimonio**
- **Capítulo 3.Determinación da base imponible (patrimonio neto)**
 - **Cuestión previa:regras para a valoración dos elementos patrimoniais adquiridos, situados ou depositados no estranxeiro**
 - **Formación do patrimonio bruto:regras de valoración dos bens e dereitos**
 - **Débedas deducibles**
 - **Patrimonio neto (base imponible)**
- **Capítulo 4.Determinación da base liquidable e da cota íntegra**
 - **Determinación da base liquidable**
 - **Determinación da cota íntegra**
- **Capítulo 5.Determinación da cota a ingresar**
 - **Límite de cota íntegra e cota mínima do Imposto sobre o Patrimonio**
 - **Deducións e bonificacións autonómicas**
 - **Dedución por impostos satisfeitos no estranxeiro**
 - **Bonificación da cota en Ceuta e Melilla**
- **Normativa**
 - **Normativa básica estatal**
 - **Normas autonómicas en relación ao Imposto sobre o Patrimonio (disposicións legais)**
- **Glosario de abreviaturas**

Número de identificación das publicación (NIPO)

Catálogo de Publicacións da Administración Xeral do Estado: <https://cpage.mpr.gob.es>.

Aquí poderá consultar todo o catálogo.

NIPO: 142-22-004-2

Código pertencente á versión en Castelán

NIPO: 142-22-001-6

Código pertencente á versión en catalán

NIPO: 142-22-002-1

Código pertencente á versión en Galego

NIPO: 142-22-003-7

Código pertencente á versión en valenciano

Presentación

A Axencia Estatal de Administración Tributaria ten entre os seus principais obxectivos o de minimizar os custos de cumprimento que deben soportar os cidadáns nas súas relacións coa Facenda Pública.

Fiel a este propósito, e co fin de facilitar aos contribuíntes o cumprimento das súas obrigas tributarias, a Axencia Tributaria pon á súa disposición a edición do Manual do Imposto sobre o Patrimonio do exercicio 2021 adaptado á linguaxe HTML (Linguaxe de Marcas de Hipertexto) que foi preparada polo Departamento de Xestión Tributaria.

O Manual responde á intención de divulgar o Imposto sobre o Patrimonio a través dunha visión rigorosa, total e actualizada do imposto.

Por outra parte, a súa confección neste formato dixital HTML persegue alcanzar tres obxectivos básicos que viñan sendo reiteradamente demandados polos contribuíntes.

O primeiro obxectivo é a súa accesibilidade web, é dicir, lograr que o acceso a este sexa posible polo máximo número de persoas, independentemente dos seus coñecementos ou capacidades persoais ou físicas e independentemente das características técnicas do equipo utilizado para acceder á Web.

O segundo obxectivo é o de posibilitar e poñer a disposición dos contribuíntes de forma simultánea os contidos do Manual noutros idiomas ou linguas cooficiais.

O terceiro e último obxectivo é o de optimizar a utilización do contido do Manual, pois co HTML se facilita a busca da información que o contribuínte pretenda consultar sobre o imposto, Además, conséguese unha explotación eficaz deste ao evitar a duplicidade de documentos na web da Axencia tributaria sobre os mesmos temas, reducindo o exceso de almacenamento e a necesidade de estar a actualizar unha pluralidade de documentos comparativamente coincidentes.

As vantaxes que achega o Manual en HTML e a necesidade de evitar discrepancias entre os contidos das versións en papel e en HTML levou na anterior campaña a tomar a decisión de suprimir a versión en papel do Imposto sobre o Patrimonio (que se incluía no Manual práctico de Renda) e manter unicamente a versión en HTML. Nesa decisión, tivo un peso moi significativo a nova funcionalidade que se incorpora na versión HTML de xerar un arquivo en formato PDF do contido do Manual. Este documento PDF, que tanto pola súa estética visual (moi parecida á do manual en papel) como por permitir a súa impresión en papel se así se desexa, cobre a demanda que puidesen formular os contribuíntes afeitos a manexar a edición imprimida.

Departamento de Xestión Tributaria

Principais Novidades

- A Lei 11/2020, do 30 de decembro, de Presupostos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31), na súa disposición derogatoria primeira substitúe o carácter ata agora temporal que se deu ao Imposto sobre o Patrimonio por Real Decreto-lei 13/2011, do 16 de setembro (BOE do 17) e que esixía a súa prórroga ano a ano, e establece, a partir do 1 de xaneiro de 2021, o seu carácter indefinido.
- Por outra parte, a Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscais, estende a todos os e as non residentes, xa sexan residentes nun Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo ou nun terceiro Estado, o dereito á aplicación da normativa propia aprobada pola Comunidade Autónoma onde radique o maior valor dos bens e dereitos de que sexan titulares e polos que se esixa o imposto, porque estean situados, poidan exercitarse ou haxan de cumprirse en territorio español; todo iso en consonancia coa recente xurisprudencia do Tribunal Supremo sobre a extensión do principio de liberdade de movemento de capitais consagrado no Tratado de Funcionamento da Unión Europea.
- Esa mesma Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, en consonancia cos cambios introducidos noutros impostos na valoración de bens inmobles para os que se establece que a base imponible será o valor de referencia previsto no texto refundido da Lei do Catastro Inmobiliario, aprobado polo Real Decreto Legislativo 1/2004, do 5 de marzo, engade esta regra de valoración no Imposto sobre o Patrimonio para os inmobles cuxo valor fose determinado pola Administración nun procedemento.
- Ademais, a mencionada Lei 11/2021, modifica o artigo 17 da Lei do Imposto sobre o Patrimonio para determinar, a partir do 11 de xullo de 2021, que os contratos de seguros de vida nos que o tomador non teña a facultade de exercer o dereito de rescate total, e nos supostos en que se perciben rendas temporais ou vitalicias procedentes dun seguro de vida, se incluírán na base imponible do Imposto sobre o Patrimonio para a súa valoración polo importe da provisión matemática.
- As Comunidades Autónomas de Galicia, de La Rioja e da Rexión de Murcia aprobaron novas deducións autonómicas na cota do Imposto.
- En canto ao modelo do Imposto sobre o Patrimonio as principais novidades son as seguintes:
 - a. Para os valores representativos da participación nos fondos propios de calquera tipo de entidade, considerouse necesario identificar correctamente a entidade emisora dos devanditos valores, polo que deberá consignarse o Número de Identificación Fiscal (NIF) cando se trate de valores de entidades residentes, xa que as entidades non cotizadas non dispoñen de ISIN outorgado pola Comisión Nacional Do Mercado de Valores e a identificación utilizando o nome ou razón social da entidade xera moitas discrepancias.

- b. Introduciuse no Modelo un apartado para identificar os saldos de moedas virtuais, que ata agora debían incluírse no apartado xenérico de “Demais bens e dereitos de contido económico”.

Capítulo 1.Campaña da declaración do Imposto sobre o Patrimonio 2021

Quen está obrigado a presentar a declaración do Imposto sobre o Patrimonio (IP)?

Normativa: Art.º 37 Lei Imposto Patrimonio

Están obrigados a presentar declaración polo Imposto sobre o Patrimonio os suxeitos pasivos, xa o sexan por **obriga persoal** o **real**, nos que concorra algunha das seguintes circunstancias:

- a. **A súa cota tributaria**, determinada de acordo coas normas reguladoras deste Imposto, e **unha vez aplicadas as deducións ou bonificacións que procedan, resulte a ingresar o**,
- b. **Cando**, non dándose a anterior circunstancia, o **valor dos seus bens ou dereitos**, determinado de acordo coas normas reguladoras do Imposto, **resulte superior a 2.000.000 de euros**.

Para os efectos da aplicación do primeiro límite [circunstancia a)] téñase en conta que se a base imponible, determinada segundo as normas do imposto, é igual ou inferior ao mínimo exento establecido, ben con carácter xeral en **700.000 euros**, ben no importe que en exercicio das súas competencias normativas sobre o citado mínimo exento aprobaron as Comunidades Autónomas para os seus residentes (Véxase ao respecto o Capítulo 2), non existirá obriga de declarar. Así mesmo, debe atenderse para determinar ou non a concorrencia desta circunstancia ás deducións ou bonificacións sobre a cota íntegra do imposto aprobadas por algunhas Comunidades Autónomas (Capítulo 2). Todo iso sempre que o patrimonio bruto non resulte superior a **2.000.000 de euros**.

En canto á aplicación do segundo límite [circunstancia b)], deberán terse en conta todos os bens e dereitos do suxeito pasivo, estean ou non exentos do Imposto, computados sen considerar as cargas e gravames que diminúan o valor destes, nin tampouco as débedas ou obrigas persoais das que deba responder o suxeito pasivo.

Os residentes en territorio español que pasen a ter a súa residencia noutro país poderán optar por seguir tributando por obriga persoal en España polo conxunto dos bens e dereitos de contido económico de que sexan titulares a 31 de decembro, con independencia do lugar onde se encontren situados os bens ou poidan exercitarse os dereitos. A opción debe exercitarse mediante a presentación da declaración no primeiro exercicio no que tivese deixado de ser residente no territorio español.

Atención: a opción poderá exercitarse tamén por aqueles suxeitos pasivos que deixaron de ser residentes en territorio español nos exercicios nos que se eliminou o gravame sobre o Imposto sobre o Patrimonio (2008 a 2010, ambos os dous inclusive) e optaron no seu momento por seguir tributando en España por obriga persoal.

Así mesmo, debe terse en conta a **suxeición ao Imposto sobre o Patrimonio por obriga real** dos contribuíntes do IRPF que opten por tributar polo Imposto sobre a Renda de non Residentes, mantendo a condición de contribuíntes polo IRPF, conforme ao réxime especial dos "**traballadores desprazados a territorio español**" establecido no artigo 93 da Lei do IRPF. e as especialidades na tributación dos contribuíntes non-residentes que sexan residentes nun Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo de acordo co establecido na disposición adicional cuarta da Lei Imposto Patrimonio.

A autoliquidación do Imposto sobre o Patrimonio: normas de presentación

Prazo de presentación

O prazo de presentación das autoliquidacións do Imposto sobre o Patrimonio do ano 2021, é o mesmo para todas elas, calquera que sexa o seu resultado (a ingresar ou negativa).

O devandito prazo é o comprendido entre os días **6 de abril e 30 de xuño de 2022**, ambos os dous inclusive.

Non obstante, se o resultado da declaración é a ingresar e **o seu pagamento domicíliase en conta a presentación non poderá realizarse con posterioridade ao día 27 de xuño de 2022**.

Forma de presentación: Presentación obrigatoria por Internet

Obriga de presentar electronicamente por Internet

Os suxeitos pasivos do Imposto sobre o Patrimonio **deberán realizar de forma obrigatoria a presentación electrónica por Internet** da declaración correspondente a este imposto (modelo 714).

Así mesmo cando presenten declaración polo Imposto sobre o Patrimonio, os contribuíntes do IRPF **estarán obrigados a presentar electronicamente, por Internet ou por teléfono, a declaración correspondente a este ou o borrador desta**.

Presentación electrónica por internet

A declaración do Imposto sobre o Patrimonio presentarase de forma obrigatoria por vía electrónica a través de Internet, conforme ao establecido nos apartados a) e c) do artigo 2 da Orde HAP/2194/2013, do 22 de novembro, pola que se regulan os procedementos e as condicións xerais para a presentación de determinadas autoliquidacións, declaracións

informativas, declaracións censais, comunicacións e solicitudes de devolución, de natureza tributaria, debendo terse en conta o seguinte:

- a. **As autoliquidacións do Imposto sobre o Patrimonio deberán confeccionarse dende o formulario web do modelo 714** ao que poderá acceder utilizando a opción "Servizo tramitación de declaración de Patrimonio", dispoñible na Sede Electrónica da Axencia Estatal de Administración Tributaria, no enderezo electrónico <https://sede.agenciatributaria.gob.es>.
- b. A **presentación electrónica por Internet** pode realizarse utilizando os seguintes sistemas electrónicos de identificación, autenticación e firma:
 - **Certificado electrónico recoñecido emitido** de acordo co previsto no artigo 2. a).1.º da Orde [HAP/2194/2013](#), do 22 de novembro.
 - **Sistema CI@ve PIN** de acordo co previsto no artigo 2. a).2.º da Orde [HAP/2194/2013](#), do 22 de novembro.

Véxase a Orde [PRE /1838/2014](#), pola que se publica o Acordo de Consello de Ministros, do 19 de setembro de 2014, polo que se aproba CI@ve, a plataforma común do Sector Público Administrativo Estatal para a identificación, autenticación e firma electrónica mediante o uso de claves concertadas ([BOE](#) do 10).

- **Número de referencia:** como en exercicios anteriores, poderán tamén presentarse electronicamente por Internet mediante a consignación do Número de Identificación Fiscal ([NIF](#)) do obrigado tributario ou obrigados tributarios e do número ou números de referencia postos a disposición do contribuínte pola Axencia Estatal de Administración Tributaria para o [IRPF](#).

Pagamento da débeda tributaria do Imposto sobre o Patrimonio

Sen prexuízo da posibilidade de solicitar o aprazamento ou fraccionamento do pagamento previsto no artigo 65 da Lei 58/2003, do 17 de decembro, Xeneral Tributaria, desenvolvido nos artigos 44 e seguintes do Regulamento Xeral de Recadación, aprobado polo Real Decreto 939/2005, do 29 de xullo ([BOE](#) do 2 de setembro), o pagamento da débeda tributaria resultante do Imposto sobre o Patrimonio poderá realizarse **mediante débito ou cargo en conta ou mediante domiciliación bancaria** (teña en conta que a domiciliación bancaria poderá realizarse dende o 6 de abril ata o 27 de xuño de 2022, ambos os dous inclusive).

Así mesmo, o pagamento ou extinción das débedas tributarias poderá realizarse:

- Mediante a **entrega de bens integrantes do Patrimonio Histórico Español** que estean inscritos no Inventario Xeral de Bens Móbiles ou no Rexistro Xeral de Bens de Interese Cultural, de acordo co disposto no artigo 73 da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español (art.º 36.dos Lei Imposto Patrimonio).
- **Por compensación con créditos tributarios recoñecidos** por acto administrativo a favor do mesmo obrigado tributario, nos termos previstos nos artigos 71 e seguintes da Lei Xeral Tributaria e de acordo coas condicións e o procedemento establecidos nos artigos 55 e seguintes do Regulamento Xeral de Recadación.

- **Pagamento, logo de recoñecemento de débeda, mediante transferencia bancaria**

O contribuínte que NON dispoña dunha conta aberta nalgunha das entidades de crédito que actúen como colaboradoras na xestión recadatoria, pode realizar o pagamento da totalidade da débeda tributaria resultante da declaración do Imposto sobre o Patrimonio, logo de recoñecemento desta, mediante transferencia bancaria, de acordo con disposto na Resolución do 18 de xaneiro de 2021, da Dirección Xeral da Axencia Estatal de Administración Tributaria, pola que se definen o procedemento e as condicións para o pagamento de débedas mediante transferencias a través de entidades colaboradoras na xestión recadatoria encomendada á Axencia Estatal de Administración Tributaria.

Pode consultar máis información sobre este procedemento de pagamento por transferencia en: <https://sede.agenciatributaria.gob.es/Sede/deudas-apremios-embargos-subastas/pagar-aplazar-consultar/pagos-transferencias-especial-extranjero.html>

Naqueles casos nos que o contribuínte non efectúe o pagamento no momento da presentación da declaración, ao tratarse dun imposto cedido as Comunidades Autónomas a tramitación do importe que quede pendente de ingreso deberá realizarse polo contribuínte ante a Comunidade Autónoma correspondente á súa residencia habitual.

Responsabilidade do depositario ou xestor do suxeito pasivo por obriga real

Normativa: Art.º 6. Tres Lei Imposto Patrimonio

Cando deban presentar declaración polo Imposto sobre o Patrimonio os suxeitos pasivos por obriga real, o depositario ou xestor dos bens ou dereitos dos non-residentes responderá solidariamente do ingreso da débeda tributaria correspondente a este Imposto polos bens ou dereitos depositados ou cuxa xestión teña encomendada, nos termos previstos no artigo 42 da Lei Xeral Tributaria.

Capítulo 2.Cuestións Xerais

Introdución

O Imposto sobre o Patrimonio estableceuse pola Lei 19/1991, do 6 de xuño, e foi materialmente esixible ata 1 de xaneiro de 2008, data a partir da cal a Lei 4/2008, do 23 de decembro, pola que se suprime o gravame do Imposto sobre o Patrimonio, se xeneraliza o sistema de devolución mensual no Imposto sobre o Valor Engadido e se introducen outras modificacións na normativa tributaria (BOE do 25), eliminou a obriga de contribuír por este, mediante a fórmula de establecer unha bonificación estatal do 100 por 100 sobre a súa cota íntegra e de derrogar as obrigas formais relativas á autoliquidación do imposto, a presentación da declaración e, no seu caso, o pagamento da débeda tributaria.

Non obstante, os efectos da crise económica, levaron á súa recuperación, con carácter temporal a través do Real Decreto-lei 13/2011, do 16 de setembro (BOE do 17) que consideraba inicialmente o seu restablecemento só para os anos 2011 e 2012. Non obstante, foise prorrogando a súa aplicación para os sucesivos exercicios **ata que a Lei 11/2020, do 30 de decembro**, de Presupostos Xerais do Estado para o ano 2021 (BOE do 31) na súa disposición derogatoria primeira veu a establecer o **mantemento con carácter indefinido** do Imposto sobre o Patrimonio. Para iso, derrógase con efectos 1 de xaneiro de 2021 o apartado segundo do artigo único do Real Decreto-lei 13/2011.

O Imposto sobre o Patrimonio

Normativa: Arts.1, 2,1 e 3 lei Imposto Patrimonio

O Imposto sobre o Patrimonio é un tributo de carácter directo e natureza persoal que **grava o patrimonio neto das persoas físicas**.

Constitúe o patrimonio neto da persoa física o conxunto de bens e dereitos de contido económico dos que esta sexa titular, con dedución das cargas e gravames que diminúan o seu valor, así como das débedas e obrigas persoais das que o seu titular deba responder.

Ademais, presúmese que forman parte do patrimonio do suxeito pasivo os bens e dereitos que tivesen pertencido a este no momento da anterior devindicación, salvo proba de transmisión ou perda patrimonial.

O Imposto sobre o Patrimonio aplícase en todo o territorio nacional, sen prexuízo dos réximes tributarios forais de Concerto e Convenio Económico vixentes nos Territorios Históricos do País Vasco e da Comunidade Foral de Navarra, respectivamente, e do disposto nos Tratados ou Convenios Internacionais que pasasen a formar parte do ordenamento interno.

Cesión do Imposto sobre o Patrimonio ás Comunidades Autónomas

Normativa: Art. 2.2. Lei Imposto Patrimonio

O Imposto sobre o Patrimonio é un imposto cuxo rendemento está cedido na súa totalidade ás Comunidades Autónomas, nos termos establecidos na Lei Orgánica 8/1980, do 22 de setembro, de Financiamento das Comunidades Autónomas (**LOFCA**), modificada por última vez pola Lei Orgánica 3/2009, do 18 de decembro (**BOE** do 19), e en Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e se modifican determinadas normas tributarias (**BOE** do 19).

Como consecuencia da cesión, **as Comunidades Autónomas poderán asumir competencias normativas sobre o mínimo exento, tipo de gravame e deducións e bonificacións da cota.**

As deducións e bonificacións aprobadas polas Comunidades Autónomas resultarán, en todo caso, compatibles coas establecidas na normativa estatal reguladora do imposto e non poderán supoñer unha modificación destas. Estas deducións ou bonificacións autonómicas aplícanse con posterioridade ás reguladas pola normativa do Estado.

Se as Comunidades Autónomas non fixesen uso das competencias normativas sobre este Imposto, aplicarase, no seu defecto, a normativa do Estado.

Por outra parte, ha de terse en conta que a Lei 41/2003, do 18 de novembro, de Protección Patrimonial das Persoas con Minusvalidez e de modificación do Código Civil, da Lei de Axuízamento Civil e da Normativa Tributaria establece, na súa disposición adicional segunda, que as Comunidades Autónomas poderán declarar a exención no Imposto sobre o Patrimonio dos bens e dereitos integrantes do patrimonio protexido das persoas con discapacidade.

Devindicación do Imposto sobre o Patrimonio

Normativa: Art. 29 Lei Imposto Patrimonio

O Imposto sobre o Patrimonio devindícase o día 31 de decembro de cada ano e afecta o patrimonio do que sexa titular o suxeito pasivo na devandita data.

En consecuencia, neste imposto non existe un período impositivo propiamente dito. Así, o falecemento dunha persoa un día distinto do 31 de decembro determina que o imposto non se devindique nese exercicio.

Sinalar, por último, que o caudal sucesorio se grava como parte do patrimonio dos herdeiros ou legatarios, sen que en ningún caso estes deban presentar declaración do Imposto sobre o Patrimonio polo falecido.

Quen está suxeito ao Imposto sobre o Patrimonio?

Suxeitos pasivos por obriga persoal

Normativa: Art.5 Lei Imposto Patrimonio

Son suxeitos pasivos do Imposto sobre o Patrimonio por obriga persoal:

A. As persoas físicas que teñan o seu residencia habitual en territorio español.

Non obstante, cando un residente en territorio español pase a ter a súa residencia noutro país, poderá optar por seguir tributando por obriga persoal en España. A devandita opción deberá exercitarse mediante a presentación da declaración por obriga persoal no primeiro exercicio no que tivese deixado de ser residente en territorio español.

B. Persoas físicas de nacionalidade española con residencia habitual no estranxeiro que son contribuíntes do IRPF.

Son as persoas físicas de nacionalidade española, así como o seu cónxuxe non separado legalmente e os fillos menores de idade, que tiveran a súa residencia habitual no estranxeiro pola súa condición de:

- a. Membros de Misións diplomáticas españolas, xa for como Xefe da Misión, como membros do persoal diplomático, administrativo, técnico ou de servizos desta.
- b. Membros das Oficinas consulares españolas, xa for como Xefe destas ou como funcionario ou persoal de servizos a elas adscritos, con excepción dos Vicecónsules honorarios ou Axentes consulares honorarios e do persoal dependente destes.
- c. Titulares de cargo ou emprego oficial do Estado español como membros das Delegacións e Representacións permanentes acreditadas ante Organismos Internacionais ou que formen parte de Delegacións ou Misións de observadores no estranxeiro.
- d. Funcionarios en activo que exerzan no estranxeiro cargo ou emprego oficial que non teña carácter diplomático ou consular.

Non obstante, as persoas anteriormente relacionadas non estarán suxeitas ao Imposto por obriga persoal cando, non sendo funcionarios públicos en activo ou titulares de cargo ou emprego oficial, xa tivesen a súa residencia habitual no estranxeiro con anterioridade á adquisición de calquera das condicións enumeradas nas letras a) a d) anteriores.

No caso dos cónxuxes non separados legalmente e os fillos menores de idade, non estarán suxeitas ao Imposto por obriga persoal cando xa tivesen a súa residencia habitual no estranxeiro con anterioridade á adquisición polo cónxuxe, o pai ou a nai, de calquera das condicións enumeradas nas letras a) a d) anteriores.

Bens e dereitos que teñen que declararse

Con carácter xeral, estes contribuíntes deberán declarar o conxunto de bens e dereitos de contido económico de que sexan titulares a 31 de decembro, con independencia do lugar onde se

encontren situados os bens ou poidan exercitarse os dereitos, con dedución das cargas e gravames de natureza real que diminúan o valor dos respectivos bens e dereitos, así como das débedas e obrigas persoais das que deba responder o declarante.

Suxeitos pasivos por obriga real

Normativa: Art.5.Uno.b) Lei Imposto Patrimonio

Son suxeitos pasivos do Imposto sobre o Patrimonio por obriga real:

A. As persoas físicas que **non teñan a súa residencia habitual en España**.

As persoas físicas que non teñan a súa residencia habitual en España e sexan titulares de bens ou dereitos que estean situados, poidan exercitarse ou haxan de cumprirse en territorio español.

Especialidades da tributación dos contribuíntes non residentes en territorio español

Normativa: Disposición adicional cuarta Lei Imposto Patrimonio.

Dende o 1 de xaneiro de 2021 todos os contribuíntes non residentes (e non só os que sexan residentes nun Estado membro da Unión Europea ou do Espazo Económico Europeo) teñen dereito á aplicación da normativa propia aprobada pola Comunidade Autónoma onde radique o maior valor dos bens e dereitos de que sexan titulares e polos que se esixa o imposto, porque estean situados, poidan exercitarse ou haxan de cumprirse en territorio español.

Atención: se desexa optar pola aplicación da normativa autonómica en materia do Imposto sobre Patrimonio deberán marcar a casa **[3]** da declaración e indicar na casa **[8]** a Clave da Comunidade Autónoma ou da Cidade con Estatuto de Autonomía na que tivo a súa residencia habitual en 2021.

B. **Traballadores desprazados a territorio español acollidos ao réxime fiscal especial do artigo 93 da Lei do IRPF**

As persoas físicas que adquirisen a súa residencia fiscal en España como consecuencia do seu desprazamento a territorio español por motivos de traballo e que, ao abeiro do previsto no artigo 93 da Lei do IRPF, optasen por tributar polo Imposto sobre a Renda de non Residentes, mantendo a condición de contribuíntes polo IRPF, durante o período impositivo en que se efectúe o cambio de residencia e os cinco seguinte.

Véxase respecto ao [réxime fiscal especial para traballadores desprazados](#) a territorio fiscal do artigo 93 da Lei do IRPF o Capítulo 2 do Manual de IRPF.

Neste caso, o suxeito pasivo do Imposto sobre o Patrimonio ten dereito á aplicación da normativa propia aprobada pola Comunidade Autónoma onde teña a súa residencia que será, dado o tenor do punto de conexión establecido na Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e se modifican determinadas normas, a que corresponde para o IRPF á data de devindicarse aquel. Para determinar en cal das Comunidades Autónomas ou Cidades con Estatuto de Autonomía ten o seu [residencia habitual](#) o contribuínte.Véxase Capítulo 2 do Manual de IRPF.

Importante: para os suxeitos pasivos do Imposto sobre o Patrimonio do réxime fiscal especial para os **traballadores desprazados** a territorio español do artigo 93 da Lei do IRPF e para os que sexan **non residentes** en España [e tributen por obriga real ou por obriga persoal en España en virtude da opción prevista no [artigo 5.Uno.a\) da Lei do Imposto sobre o Patrimonio](#)], **a aplicación da normativa autonómica constitúe un dereito e, por iso, unha opción**, que poderán exercer ou, non se ben, en caso de exercitala, deberán aplicar toda a normativa propia do imposto aprobada pola devandita Comunidade Autónoma. Para optar pola aplicación da normativa autonómica en materia do Imposto sobre Patrimonio estes contribuíntes deberá consignar unha X na casa [12] o casa [3], segundo corresponda, da declaración.

Bens e dereitos que teñen que declararse

En ambos os dous casos, a declaración referirase exclusivamente aos bens ou dereitos de que sexan titulares, sempre que estes estean situados, poidan exercitarse ou haxan de cumprirse en territorio español con dedución das cargas e gravames de natureza real que afecten aos devanditos bens ou dereitos, así como das débedas por capitais investidos nestes.

Importante: os suxeitos pasivos, xa o sexan por obriga persoal ou por obriga real, só están obrigados a presentar a declaración polo Imposto sobre o Patrimonio correspondente a 2021 se a súa cota tributaria, determinada de acordo coas normas reguladoras do Imposto e unha vez aplicadas as deducións ou bonificacións que procederen, resulte a ingresar, ou cando, non dándose esta circunstancia, o valor dos seus bens ou dereitos, determinado, de acordo coas normas reguladoras do imposto, resulte superior a 2.000.000 de euros.

Exencións

Exencións xerais do artigo 4 da Lei do Imposto sobre o Patrimonio

Normativa: Art.º 4 Lei Imposto Patrimonio

Importante: en relación aos bens e dereitos exentos que deben incluírse na declaración do Imposto sobre o Patrimonio, deben sinalarse as seguintes: a relación e valoración dos elementos patrimoniais exentos que correspondan ao patrimonio empresarial ou profesional, as participacións exentas en entidades con ou sen cotización en mercados organizados e a vivenda habitual do contribuínte. O resto de elementos patrimoniais exentos non deben incluírse na declaración.

1. Bens integrantes do Patrimonio Histórico Español

Normativa: Art.º 4.Uno Lei Imposto Patrimonio

Están exentos lvs bens integrantes do Patrimonio Histórico Español, que estean inscritos no Rexistro Xeral de Bens de Interese Cultural ou no Inventario Xeral de Bens Mobles, así como aqueles outros que fosen cualificados como Bens de Interese Cultural polo Ministerio de Cultura, inscritos no Rexistro correspondente.

Non obstante, no suposto de Zonas Arqueolóxicas e Sitios ou Conxuntos Históricos, os bens exentos son unicamente os seguintes bens inmobles:

- **En Zonas Arqueolóxicas:** Os bens inmobles incluídos como obxecto de especial protección no instrumento de plan urbanístico a que se refire o artigo 20 da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español (BOE do 29).
- **En Sitios ou Conxuntos Históricos:** Os bens inmobles que contén cunha antigüidade igual ou superior a cincuenta anos e estean incluídos no Catálogo previsto no artigo 86 do Regulamento de Plan Urbanístico como obxecto de protección integral nos termos previstos no artigo 21 da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

2.Bens integrantes do Patrimonio Histórico das Comunidades Autónomas

Normativa:Art.º 4.Dos Lei Imposto Patrimonio

Están exentos os bens integrantes do Patrimonio Histórico das Comunidades Autónomas, que fosen cualificados e inscritos de acordo co establecido nas súas normas reguladoras.

3.Determinados obxectos de arte e antigüidades

Normativa:Art.º 4.Tres Lei Imposto Patrimonio

Para os efectos da aplicación da exención, **considéranse obxectos de arte** as pinturas, esculturas, debuxos, gravados, litografías ou outros análogos, sempre que, en todos os casos, se trate de obras orixinais.

Así mesmo, **considéranse antigüidades** os bens mobles, útiles ou ornamentais, excluídos os obxectos de arte, que teñan máis de cen anos de antigüidade e cuxas características orixinais fundamentais non tivesen sido alteradas por modificacións ou reparacións efectuadas durante os cen últimos anos.

Os obxectos de arte e antigüidades que se declaran exentos son os seguintes:

1. Aqueles cuxo valor sexa inferior ás cantidades que se indican:

- 90.151,82 euros cando se trate de obras pictóricas e escultóricas con menos de cen anos de antigüidade.
- 60.101,21 euros no caso de obras pictóricas con cen ou máis anos de antigüidade.
- 60.101,21 euros cando se trate de coleccións ou conxuntos de obxectos artísticos, culturais e antigüidades.

- 42.070,85 euros cando se trate de obras escultóricas, relevos e baixo relevos con cen ou máis anos de antigüidade.
 - 42.070,85 euros nos casos de coleccións de debuxos, gravados, libros, documentos e instrumentos musicais.
 - 42.070,85 euros cando se trate de mobiliario.
 - 30.050,61 euros nos casos de alfombras, tapices e tecidos históricos.
 - 18.030,36 euros cando se trate de debuxos, gravados, libros imprimidos ou manuscritos e documentos unitarios en calquera soporte.
 - 9.015,18 euros nos casos de instrumentos musicais unitarios de carácter histórico.
 - 9.015,18 euros nos casos de obxectos de cerámica, porcelana e cristal antigos.
 - 6.010,12 euros cando se trate de obxectos arqueolóxicos.
2. Os que fosen cedidos polos seus propietarios en depósito permanente por un período non inferior a tres anos a Museos ou Institucións Culturais sen fin de lucro, para a súa exhibición pública, mentres se encontren depositados.
3. A obra propia dos artistas mentres permaneza no patrimonio do autor.

4.Enxoval doméstico

Normativa:Art.º 4.Cuatro Lei Imposto Patrimonio

Está exento o enxoval doméstico, entendéndose como tal os efectos persoais e do fogar, utensilios domésticos e demais bens mobles de uso particular do suxeito pasivo

Exceptúanse:

- As xoias,
- As peles de carácter suntuario, automóbiles,
- Os vehículos de dous ou tres rodas con cilindrada igual ou superior a 125 centímetros cúbicos,
- As embarcacións de recreo ou de deportes náuticos,
- As aeronaves, e

Véxase ao respecto nas regras de valoración dos bens e dereitos do Capítulo 3 deste Manual o apartado "[Vehículos, xoias, peles de carácter suntuario, embarcacións e aeronaves](#)".

- Os obxectos de arte e antigüidades.

Véxase ao respecto nas regras de valoración dos bens e dereitos do Capítulo 3 deste Manual o apartado "[Obxectos de arte e antigüidades](#)".

5.Dereitos de contido económico

Normativa:Art.º 4.Cinco Lei Imposto Patrimonio

Considéranse exentos os dereitos de contido económico nos seguintes instrumentos:

- Os dereitos consolidados dos partícipes e os dereitos económicos dos beneficiarios nun plan de pensións.
- Os dereitos de contido económico que correspondan a primas satisfeitas aos plans de previsión asegurados definidos no artigo 51.3 da Lei do IRPF.

De acordo co citado artigo 51.3 da Lei do IRPF, os plans de previsión asegurados defínense legalmente como contratos de seguro que deben cumprir os seguintes requisitos:

- a. O contribuínte deberá ser o tomador, asegurado e beneficiario.Non obstante, no caso de falecemento, poderá xerar dereito a prestacións nos termos previstos na normativa reguladora dos plans e fondos de pensións.
 - b. As contingencias cubertas deberán ser unicamente as previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións aprobado polo Real Decreto Legislativo 1/2002, do 29 de novembro (xubilación;incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual ou absoluta e permanente para todo traballo, e a grande invalidez;morte do partícipe ou beneficiario e dependencia severa ou gran dependencia do partícipe), debendo ter como cobertura principal a de xubilación nos termos establecidos no artigo 49.1 do Regulamento do IRPF.
 - c. Este tipo de seguros terá obrigatoriamente que ofrecer unha garantía de interese e utilizar técnicas actuariais.
 - d. No condicionado da póliza farase constar de forma expresa e destacada que se trata dun plan de previsión asegurado.A denominación Plan de Previsión Asegurado e as súas siglas quedan reservadas aos contratos de seguro que cumpran os requisitos previstos nesta Lei.
 - e. Os tomadores dos plans de previsión asegurados poderán, mediante decisión unilateral, mobilizar a súa provisión matemática a outro plan de previsión asegurado do que sexan tomadores, ou a un ou varios plans de pensións do sistema individual ou asociado dos que sexan partícipes.Unha vez alcanzada a contingencia, a mobilización só será posible se as condicións do plan o permiten.O procedemento para efectuar a mobilización da provisión matemática régúlase no artigo 49.3 do Regulamento do IRPF.
- Os dereitos de contido económico que correspondan achegas realizadas polo suxeito pasivo aos plans de previsión social empresarial regulados no artigo 51.4 da Lei do IRPF.

De acordo co artigo 51.4 da Lei do IRPF, os plans de previsión social empresarial, en todo caso, deberán cumprir os seguintes requisitos:

- a. Serán de aplicación a este tipo de contratos de seguro os principios de non discriminación, capitalización, irrevogabilidade de achegas e atribución de dereitos establecidos no número 1 do artigo 5 do Texto Refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, aprobado por Real Decreto Legislativo 1/2002, de 29 de novembro.
- b. A póliza establecerá as primas que deba satisfacer o tomador, as cales serán obxecto de imputación aos asegurados.

- c. No condicionado da póliza debe constar de forma expresa e destacada que se trata dun Plan de Previsión Social Empresarial, quedando reservada esta denominación aos contratos de seguro que cumplan os requisitos legalmente establecidos.
 - d. As continxencias cubertas deberán ser unicamente as previstas no artigo 8.6 do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións (xubilación;incapacidade laboral total e permanente para a profesión habitual ou absoluta e permanente para todo traballo, e a grande invalidez;falecemento e dependencia severa ou gran dependencia do partícipe), debendo ter como cobertura principal a de xubilación nos termos establecidos no artigo 49.1 do Regulamento do IRPF.
 - e. Os plans de previsión social empresarial terán obrigatoriamente que ofrecer unha garantía de interese e utilizar técnicas actuariais.
- Os dereitos de contido económico derivados das primas satisfeitas polo suxeito pasivo aos contratos de seguro colectivo, distintos dos plans de previsión social empresarial, que instrumenten os compromisos por pensións asumidos polas empresas, nos termos previstos na disposición adicional primeira do texto refundido da Lei de Regulación dos Plans e Fondos de Pensións, e na súa normativa de desenvolvemento, así como os derivados das primas satisfeitas polos empresarios aos citados contratos de seguro colectivo.
 - Os dereitos de contido económico que correspondan a primas satisfeitas aos seguros privados que cubran a dependencia definidos no artigo 51.5 da Lei do IRPF.

Trátase das primas satisfeitas aos seguros privados que cubran exclusivamente o risco de dependencia severa ou de gran dependencia conforme ao disposto na Lei de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia.

6.Dereitos derivados da propiedade intelectual ou industrial

Normativa:Art.º 4.Seis Lei Imposto Patrimonio

Están exentos os dereitos derivados da propiedade intelectual ou industrial, mentres permanezan no patrimonio do autor e, **no caso da propiedade industrial**, sempre que non estean afectos a actividades empresariais.

Precisións:

- A propiedade industrial protexe marcas e nomes comerciais, patentes e modelos de utilidade, deseños industriais e topográficas de semicondutores (Fonte: Oficina Española de patentes e marcas).
- A propiedade intelectual é o conxunto de dereitos que corresponden aos autores e outros titulares (artistas, produtores, organismos de radiotelevisión..) respecto das obras e prestacións froito da súa creación, e con ela preténdese protexer as creacións orixinais literarias, artísticas ou científicas expresadas en calquera medio, tales como libros, escritos, composicións musicais, obras dramáticas, coreografías, obras audiovisuais, esculturas, obras pictóricas, planos, maquetas, mapas, fotografías, programas de ordenador e bases de datos. Tamén protexe as interpretacións artísticas, os fonogramas, as gravacións audiovisuais e as emisións de radiodifusión. (Fonte: Ministerio de Cultura e Deporte).

7.Valores pertencentes a non-residentes

Normativa:Art.º 4.Siete Lei Imposto Patrimonio

Están exentos os valores pertencentes a non residentes cuxos rendementos estean exentos en virtude do disposto no artigo 14 do texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non

Residentes, aprobado polo Real Decreto Legislativo 5/2004, do 5 de marzo.

De acordo co disposto no citado artigo 14 do texto refundido da Lei do Imposto sobre a Renda de non Residentes estarán exentos, entre outros:

- As ganancias patrimoniais derivadas de bens mobles obtidos sen mediación de establecemento permanente, por residentes noutro Estado membro da Unión Europea ou noutro Estado integrante do Espazo Económico Europeo ou por establecementos permanentes dos devanditos residentes situados noutro Estado membro da Unión Europea ou noutro Estado integrante do Espazo Económico Europeo.

No caso de Estados que formen parte do Espazo Económico Europeo que non sexan Estados membros da Unión Europea, aplicarase o anterior sempre que exista un efectivo intercambio de información tributaria nos termos previstos na disposición adicional primeira.4 da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal.

O disposto no parágrafo anterior non resultará de aplicación ás ganancias patrimoniais derivadas da transmisión de accións, participacións ou outros dereitos nunha entidade nos seguintes casos:

1. Que o activo da entidade consista principalmente, directa ou indirectamente, en bens inmobles situados en territorio español.
2. No caso de contribuíntes persoas físicas, que, nalgún momento anterior, durante o período de 12 meses precedente á transmisión, o contribuínte participase, directa ou indirectamente, en polo menos o 25 por 100 do capital ou patrimonio da entidade.
3. No caso de entidades non-residentes, que a transmisión non cumpra os requisitos para a aplicación da exención prevista no artigo 21 da Lei do Imposto sobre Sociedades.

Tampouco será de aplicación a citada exención cando se trate de ganancias patrimoniais obtidas a través dos países ou territorios cualificados como xurisdición non cooperativa.

Atención: téñase en conta que a Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, de transposición da Directiva (UE) 2016/1164, do Consello, do 12 de xullo de 2016, pola que se establecen normas contra as prácticas de elusión fiscal que inciden directamente no funcionamento do mercado interior, de modificación de diversas normas tributarias e en materia de regulación do xogo (BOE do 10) modificou disposición adicional primeira da Lei 36/2006, do 29 de novembro, de medidas para a prevención da fraude fiscal, para introducir a definición de país e territorio que teñen a consideración de xurisdición non cooperativa que substitúe a de paraíso fiscal, de baixa ou nula tributación e de efectivo intercambio de información tributaria.

Así mesmo, establece que as referencias efectuadas na normativa a paraísos fiscais, a países ou territorios cos que non exista efectivo intercambio de información, ou de nula ou baixa tributación se entenderán efectuadas á definición de xurisdición non cooperativa da disposición adicional primeira desta Lei.

- Os rendementos derivados da Débeda Pública, obtidos sen mediación de establecemento permanente en España.
- As rendas derivadas de valores emitidos en España por persoas físicas ou entidades non-residentes sen mediación de establecemento permanente, calquera que sexa o lugar de residencia das institucións financeiras que actúen como axentes de pagamento ou medien na emisión ou transmisión dos valores.

Non obstante, cando o titular dos valores sexa un establecemento permanente en territorio español, as rendas

a que se refire o parágrafo anterior quedarán suxeitas a este imposto e, no seu caso, ao sistema de retención a conta, que se practicará pola institución financeira residente que actúe como depositaria dos valores.

- As rendas derivadas das transmisións de valores ou o reembolso de participacións en fondos de investimento realizados nalgún dos mercados secundarios oficiais de valores españois, obtidas por persoas físicas ou entidades non-residentes sen mediación de establecemento permanente en territorio español, que sexan residentes nun Estado que teña suscrito con España un convenio para evitar a dobre imposición con cláusula de intercambio de información.

8.Patrimonio empresarial e profesional

Normativa; Art.º 4.Ocho.1 Lei Imposto Patrimonio. Véxanse tamén os arts 1 a 3 do Real Decreto 1704/1999, do 5 de novembro, polo que se determinan os requisitos e condicións das actividades empresariais e profesionais e das participacións en entidades para a aplicación das exencións correspondentes no Imposto sobre o Patrimonio

Está exento o patrimonio empresarial e profesional, que inclúe os bens e dereitos das persoas físicas necesarios para o desenvolvemento da súa actividade económica, empresarial ou profesional, sempre que esta se exerza de forma habitual, persoal e directa polo contribuínte e constitúa a súa principal fonte de renda.

A aplicación da exención está condicionada a que na data de devindicación do imposto (31 de decembro) se cumpran os seguintes requisitos:

1. Que os bens e dereitos estean afectos ao desenvolvemento dunha actividade económica, empresarial ou profesional, nos termos do artigo 29 da Lei do IRPF e 22 do Regulamento do devandito imposto.

Entenderase que o arrendamento de inmobles constitúe actividade económica cando concorran os requisitos previstos no artigo 27.2 Lei do IRPF, isto é, cando para a ordenación desta se utilice, polo menos, unha persoa empregada con contrato laboral e a xornada completa.

Os [criterios de afectación](#) de bens e dereitos ao exercicio dunha actividade económica coméntanse no Capítulo 6 do Manual de IRPF

2. Que a actividade económica, empresarial ou profesional, á que os devanditos bens e dereitos estean afectos se exerza de forma habitual, persoal e directa polo contribuínte titular destes.

Non obstante, estarán exentos os bens e dereitos comúns a ambos os dous cónxuxes, cando se utilicen no desenvolvemento da actividade empresarial ou profesional de calquera deles, sempre que se cumpran o resto de requisitos esixidos pola Lei.

3. Que a actividade económica, empresarial ou profesional, constitúa a principal fonte de renda do contribuínte.

Entenderase que a actividade empresarial ou profesional constitúe a principal fonte de renda cando, polo menos, o 50 por 100 do importe da base imponible xeral e do aforro do IRPF do contribuínte, suma das casas **[0435]** y **[0460]** da declaración do IRPF, proveña de rendementos netos das actividades empresariais ou profesionais de que se trate.

Para os efectos do cálculo da principal fonte de renda, non se computarán as remuneracións polas funcións de dirección que se exerzan nas entidades das que, se é o caso, se posúan participacións exentas deste imposto, nin calquera outras remuneracións que traian causa da participación do suxeito pasivo nas devanditas entidades.

Nos casos de transmisións lucrativas de participacións de empresa familiar, para aplicar a exención do Imposto sobre o Patrimonio, requírese comparar a remuneración percibida polo suxeito pasivo coa suma alxébrica da totalidade dos rendementos netos reducidos do traballo e de actividades empresariais e profesionais.

4. Cando un mesmo contribuínte exerza dous ou máis actividades empresariais ou profesionais de forma habitual, persoal e directa, a exención alcanzará a todos os bens e dereitos afectos a estas, considerándose que a principal fonte de renda vén determinada polo conxunto dos rendementos empresariais ou profesionais de todas elas.

Importante: no suposto de menores de idade ou incapacitados que sexan titulares dos elementos patrimoniais afectos, os requisitos esixidos nos números 2.º e 3.º anteriores, consideraranse cumpridos cando se axusten a estes os seus representantes legais.

Exemplo

Don A.H.C. desenvolve no exercicio 2021 de forma habitual, persoal e directa unha actividade empresarial da que obtivo uns rendementos netos de 29.000 euros. A base imponible xeral e do aforro do IRPF declarada por don A.H.C. no devandito exercicio ascende 60.000 euros. O valor de todos os bens e dereitos afectos á actividade económica desenvolvida, para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio, é de 200.000 euros.

Don A.H.C. percibiu durante 2021 un total de 3.000 euros polo desempeño de determinadas funcións directivas que lle encomendou o Consello de Administración dunha entidade na que ten participacións exentas do Imposto sobre o Patrimonio.

Determinar se os bens e dereitos de don A.H.C. afectos á actividade empresarial desenvolvida por este están ou non exentos no Imposto sobre o Patrimonio en 2021.

Solución:

Para o cálculo da principal fonte de renda de don A.H.C. non se teñen en conta as retribucións percibidas polas funcións de dirección desempeñadas na entidade da que posúe participacións exentas do Imposto sobre o Patrimonio. Polo tanto, o 50 por 100 da base imponible xeral e do aforro do IRPF do contribuínte ascende a:

$50\% \text{ de } (60.000 - 3.000) = 28.500 \text{ euros}$

O rendimento neto da actividade do presente exercicio ascende a 29.000 euros, que é superior ao 50 por 100 da base imponible do IRPF do contribuínte. Por conseguinte, os bens e dereitos afectos á actividade empresarial están exentos do Imposto sobre o Patrimonio no exercicio 2021.

Comentario: ao depender dun determinado nivel de rendementos, pode suceder que un mesmo contribuínte teña dereito á exención nun determinado exercicio e non no seguinte.

9.Participacións en determinadas entidades

Normativa: Art.º 4.Ocho.2 Lei Imposto Patrimonio.Véxanse tamén os arts 4 a 6 do Real Decreto 1704/1999, do 5 de novembro, polo que se determinan os requisitos e condicións

das actividades empresariais e profesionais e das participacións en entidades para a aplicación das exencións correspondentes no Imposto sobre o Patrimonio.

Están exentas as participacións en determinadas entidades, con ou sen cotización en mercados organizados, excluídas as participacións en Institucións de Investimento Colectivo que cumpran os requisitos e condicións que se indican a continuación e ata a contía exenta que se comenta tamén nun dos apartados seguintes:

Requisitos e condicións para que resulte de aplicación a exención

Para que resulte de aplicación a exención, han de cumprirse, á data da devindicación de imposto (31 de decembro), os seguintes requisitos e condicións:

1. Que a entidade, sexa ou non societaria, realice unha actividade económica e non teña por actividade principal a xestión dun patrimonio mobiliario ou inmobiliario.

Entenderase que unha entidade xestiona un patrimonio mobiliario ou inmobiliario e que, polo tanto, non realiza unha actividade económica cando concorran, durante máis de 90 días do exercicio social, calquera das seguintes condicións:

- Que máis da metade do seu activo estea constituído por valores ou
- Que máis da metade do seu activo non estea afecto a actividades económicas.

Para determinar se existe actividade económica ou se un elemento patrimonial se encontra afecto a ela, estarase ao disposto no Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas. Véxanse para estes efectos os artigos 27 e 29 da Lei do IRPF e 22 do Regulamento do IRPF.

Tanto o valor do activo como o dos elementos patrimoniais non afectos a actividades económicas será o que se deduza da contabilidade, sempre que esta reflicta fielmente a verdadeira situación patrimonial da sociedade.

Para os efectos de determinar a parte do activo que está constituída por valores ou elementos patrimoniais non afectos, non se computarán os valores seguintes:

- Os posuídos para dar cumprimento a obrigas legais e regulamentarias.
- Os que incorporen dereitos de crédito nados de relacións contractuais establecidas como consecuencia do desenvolvemento de actividades económicas.
- Os posuídos por sociedades de valores como consecuencia do exercicio da actividade constitutiva do seu obxecto.
- Os que outorguen, polo menos, o 5 por 100 dos dereitos de voto e se posúan coa finalidade de dirixir e xestionar a participación sempre que, para estes efectos, dispóñase da correspondente organización de medios materiais e persoais, e a entidade participada non estea comprendida nesta letra.

Sen prexuízo do anterior, non se computarán como valores nin como elementos non afectos a actividades económicas aqueles cuxo prezo de adquisición non supere o importe dos beneficios non distribuídos obtidos pola entidade, sempre que os devanditos beneficios

proveñan da realización de actividades económicas, co límite do importe dos beneficios obtidos tanto no propio ano coma nos últimos 10 anos anteriores.

Para estes efectos, asimílanse aos beneficios procedentes de actividades económicas os dividendos que procedan dos valores a que se refire o último inciso do parágrafo anterior, cando os ingresos obtidos pola entidade participada procedan, polo menos no 90 por 100, da realización de actividades económicas.

2. **Que a participación do contribuínte** no capital da entidade sexa polo menos do **5 por 100**, computada de forma individual, ou do **20 por 100** conxuntamente co seu cónxuxe, ascendentes, descendentes ou colaterais de segundo grao, xa teña o parentesco a súa orixe na consanguinidade, na afinidade ou na adopción.

Cando a participación na entidade sexa conxunta con algunha ou algunhas das persoas anteriormente indicadas, as funcións de dirección e as remuneracións derivadas desta, deberán cumprirse, polo menos, nunha das persoas do grupo de parentesco, sen prexuízo de que todas elas teñan dereito á exención.

3. **Que o contribuínte exerza efectivamente funcións de dirección na entidade.** Para estes efectos, consideraranse funcións de dirección, que deberán acreditarse fidedignamente mediante o correspondente contrato ou nomeamento, os cargos de: Presidente, Director Xeral, Xerente, Administrador, Directores de Departamento, Conselleiros e membros do Consello de Administración ou órgano equivalente, sempre que o desempeño de calquera destes cargos implique unha efectiva intervención nas decisións da empresa.

No suposto de que os titulares das accións ou participacións sexan menores de idade ou incapacitados, esta condición considerárase cumprida cando se axusten a esta os seus representantes legais.

4. **Que**, polas funcións de dirección exercidas na entidade, **o contribuínte perciba unha remuneración que represente máis do 50 por 100** da totalidade dos seus rendementos netos do traballo e de actividades económicas correspondentes ao exercicio 2020.

O relevante non é tanto a denominación do cargo, senón que o devandito cargo implique funcións de administración, xestión, dirección, coordinación e funcionamento da correspondente organización. Criterio sentado polo Tribunal Supremo en Sentenza do 18 de xaneiro de recaída no recurso de casación para a unificación de doutrina 2316/2015.

Para os efectos de determinar a devandita porcentaxe, non se computarán os rendementos das actividades económicas desenvolvidas de forma habitual, persoal e directa polo contribuínte cuxos bens e dereitos afectos gocen de exención por este imposto.

Cando unha mesma persoa sexa directamente titular de participacións en varias entidades nas cales concorran os requisitos e condicións anteriormente citados, o cómputo da porcentaxe do 50 por 100 efectuarase de forma separada respecto de cada unha das devanditas entidades. É dicir, sen incluír entre os rendementos derivados do exercicio das funcións de dirección os obtidos noutras entidades.

Atención: *cumpridos os requisitos comentados, poden aplicar a exención, ademais do titular da plena propiedade ou da nuda propiedade das accións e participacións, o titular do dereito de usufruto vitalicio sobre estas.*

Contía exenta

Cumpridos os requisitos e condicións mencionados, **a exención alcanza á totalidade do valor das participacións**, sempre que a totalidade do patrimonio neto da entidade se encontre afecto á actividade económica desenvolvida.

Non obstante, se no patrimonio da entidade existen bens e dereitos que non se encontran afectos ao desenvolvemento de ningunha actividade económica, a exención só alcanzará ao valor das participacións na parte que corresponda á proporción existente entre os activos afectos ao exercicio dunha actividade económica, minorados no importe das débedas derivadas da actividade, e o valor total do patrimonio neto da entidade.

Non poden considerarse elementos afectos os destinados exclusivamente ao uso persoal do suxeito pasivo ou de calquera dos integrantes do grupo de parentesco a que se refire o número 3º anterior, nin aqueles que estean cedidos por prezo inferior ao de mercado a persoas ou entidades vinculadas de acordo co disposto no artigo 18 da Lei do Imposto sobre Sociedades.

En tales supostos, para determinar o valor das participacións exentas pode utilizarse a seguinte fórmula:

Valor das participacións x (valor neto dos activos afectos ÷ valor patrimonio neto da actividade)

Exemplo: Exención de participacións en determinadas entidades

Dona V.G.C. obtivo no exercicio 2021 rendementos netos do traballo por importe de 50.000 euros.

Así mesmo, obtivo 120.000 euros en concepto de rendementos netos derivados do exercicio dunha actividade profesional que desenvolve de forma habitual, persoal e directa. Os bens e dereitos afectos ao exercicio desta actividade están exentos no devandito exercicio do Imposto sobre o Patrimonio ao cumprirse os requisitos esixidos ao efecto.

Dona V.G.C., participa, ademais, cunha porcentaxe do 33 por 100 no capital social das sociedades anónimas "Alfa" e "Beta", que non cotizan en bolsa nin están sometidas ao réxime de sociedades patrimoniais.

En ambas as dúas sociedades exerce funcións de dirección, percibindo por iso no exercicio 2021 en concepto de rendementos do traballo as seguintes retribucións:

- S.A. "Alfa": 15.000 euros.
- S.A. "Beta": 76.000 euros.

De acordo coa contabilidade da S.A. "Beta", debidamente auditado, o valor neto dos activos da entidade afectos ao desenvolvemento da actividade económica ascende a 2.000.000 de euros, no exercicio 2021 sendo 2.600.000 euros o valor total do patrimonio neto da entidade no devandito exercicio. Así mesmo, de acordo cos datos contables da entidade, o valor da participación de dona V.G.C., para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio, ascende 150.000 euros.

Determinar o valor das participacións exentas no Imposto sobre o Patrimonio no exercicio 2021.

Solución

1.Porcentaxe de participación:

A titular das participacións cumpre a porcentaxe mínima de participación esixida para a aplicación da exención en cada unha das dúas sociedades.

2.Porcentaxe das retribucións polas funcións de dirección exercidas no seo de cada entidade:

- S.A. "Alfa": $15.000 \times 100 \div 65.000 = 23,08$ por 100
- S.A. "Beta": $76.000 \times 100 \div 126.000 = 60,32$ por 100

O cómputo da porcentaxe das retribucións realízase de forma separada para cada unha das entidades, sen computarse en ambos os dous casos os rendementos netos da actividade económica desenvolvida por dona V.G.C., cuxos bens e dereitos afectos gozan da exención no Imposto sobre o Patrimonio, nin tampouco os obtidos na outra entidade.

Á vista das porcentaxes obtidas, só procede a exención das participacións na S.A. "Beta", ao ser as retribucións polas funcións de dirección desenvolvidas nesta sociedade superiores ao 50 por 100 dos rendementos netos do traballo obtidos no exercicio 2021.

3.Determinación do importe exento das participacións:

Ao existir dentro do balance da S.A. "Beta" bens e dereitos que non se encontran afectos ao exercicio da actividade económica, o valor concreto das participacións exentas determínase da seguinte forma:

$150.000 \times 2.000.000 \div 2.600.000 = 115.384,62$ euros.

10.Vivenda habitual do contribuínte

Normativa:Art.º 4.Cuatro Lei Imposto Patrimonio

Está exenta a vivenda habitual do contribuínte, cun importe máximo de 300.000 euros.

A exención aplicarase polo suxeito pasivo que ostente sobre a vivenda habitual o dereito de propiedade, pleno ou compartido, ou un dereito real de uso ou goce sobre esta (usufruto, uso ou cuarto).

Os contribuíntes que sexan titulares de dereitos que non dean lugar ao uso e desfrute da vivenda habitual (como, por exemplo, a nuda propiedade, que unicamente confire ao seu titular o poder de disposición da vivenda, pero non o seu uso e desfrute), non poderán aplicar a exención da vivenda habitual.

Para os efectos da aplicación da exención, ten a consideración de **vivenda habitual** aquela na que o declarante resida durante un prazo continuado de tres anos.Non obstante, entenderase que a vivenda tivo aquel carácter cando, a pesar de non transcorrer o devandito prazo, se produza o falecemento do contribuínte ou concorran circunstancias que necesariamente esixan o cambio de vivenda, tales como separación matrimonial, traslado laboral, obtención de primeiro emprego ou de emprego máis vantaxoso ou outras análogas.

Exencións autonómicas dos bens e dereitos integrantes do patrimonio protexido das persoas con discapacidade

Para contribuíntes residentes na Comunidade Autónoma de Canarias

Normativa: Art.º 29 do Texto Refundido das disposicións legais vixentes ditadas pola comunidade autónoma de Canarias en materia de tributos cedidos, aprobado por Decreto-lexislativo 1/2009, do 21 de abril

Ademais das exencións anteriormente comentadas, os contribuíntes residentes no territorio da Comunidade Autónoma de Canarias poderán aplicar a exención dos bens e dereitos de contido económico que cumpran os seguintes requisitos:

- Que estean computados para a determinación da súa base imponible e,
- Que formen parte do patrimonio especialmente protexido do contribuínte, constituído ao abeiro da Lei 41/2003, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do Código Civil, da Lei de Axuizamento Civil e da normativa tributaria con esta finalidade.

Para contribuíntes residentes na Comunidade de Castela e León

Normativa: Art.º 11 do Texto Refundido das disposicións legais da comunidade de Castela e León en materia de tributos propios e cedidos, aprobado por Decreto Lexislativo 1/2013, do 12 de setembro

Ao igual que no caso anterior, os contribuíntes residentes no territorio da Comunidade de Castela e León poderán aplicar a exención dos bens e dereitos de contido económico que formen parte do patrimonio especialmente protexido do contribuínte, constituído ao abeiro da Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do Código Civil, da Lei de Axuizamento Civil e da normativa tributaria con esta finalidade.

Titularidade dos elementos patrimoniais

Normativa: Arts.7 e 8 Lei Imposto Patrimonio

Ao configurarse o Imposto sobre o Patrimonio como un imposto estritamente individual e non existir a tributación conxunta nin a acumulación de patrimonios dos cónxuxes e fillos menores, é preciso delimitar os criterios de atribución e imputación dos elementos patrimoniais ao suxeito pasivo declarante. A este respecto, a Lei do imposto establece as seguintes regras:

Criterio xeral e regras de titularidade en caso de matrimonio

Criterio xeral

Os bens e dereitos, así como as cargas, gravames, débedas e obrigas atribuiranse aos suxeitos pasivos segundo as normas sobre titularidade xurídica aplicables en cada caso e en función das probas achegadas por aqueles ou das descubertas pola Administración.

Cando non resulte debidamente acreditada a titularidade dos bens ou dereitos, así como das cargas, gravames, débedas e obrigas, a Administración tributaria terá dereito a considerar como titular a quen figure como tal nun rexistro fiscal ou outros de carácter público.

Así mesmo, presúmese que forman parte do patrimonio os bens e dereitos que tivesen pertencido ao suxeito pasivo no momento da anterior devindicación, salvo proba de transmisión ou perda patrimonial.

Regras de titularidade en caso de matrimonio

En caso de matrimonio, resultan de aplicación as normas sobre titularidade xurídica dos bens e dereitos contidas nas disposicións reguladoras do réxime económico do matrimonio, así como os preceptos da lexislación civil aplicables en cada caso ás relacións patrimoniais entre os membros da familia.

A titularidade dos bens e dereitos que, conforme ás disposicións ou pactos reguladores do correspondente réxime económico matrimonial, sexan comúns a ambos os dous cónxuxes, atribuirase por metade a cada un deles, salvo que se xustifique outra cota de participación. As cargas, gravames, débedas e obrigas atribuiranse aos cónxuxes de acordo co mesmo criterio.

A atribución entre cónxuxes de bens e dereitos afectos ao exercicio de actividades económicas, empresariais ou profesionais coméntase o apartado relativo á formación do patrimonio bruto ao expoñer a [valoración de inmoables afectos a actividades económicas](#) no Capítulo 3 deste Manual do Imposto sobre o Patrimonio.

Supostos especiais de titularidade patrimonial

Bens e dereitos de entidades sen personalidade xurídica

Os bens e dereitos de que sexan titulares as sociedades civís, herdanzas xacentes, comunidades de bens e demais entidades que, carecendo de personalidade xurídica, constitúan unha unidade económica ou un patrimonio separado susceptible de imposición, **atribuiranse aos socios comuneiros ou partícipes**, segundo as normas aplicables en cada caso e se estas non constasen á Administración, en forma fidedigna, se atribuirán por partes iguais.

Bens ou dereitos adquiridos con prezo aprazado

Normativa: Art.º 8. Uno Lei Imposto Patrimonio

Na adquisición de bens ou dereitos con contraprestación aprazada, en todo ou en parte, o valor do elemento patrimonial que resulte das normas deste imposto **imputarase integramente ao adquirente deste**, quen incluírá entre as súas débedas a parte da contraprestación aprazada.

Pola súa banda, o vendedor incluírá entre os dereitos do seu patrimonio o crédito correspondente á parte da contraprestación aprazada.

É obvio que ese aprazamento no cobramento, derivado da libre vontade do vendedor en acordo co comprador,

significa a entrada no patrimonio do primeiro dun novo dereito que, xunto co importe xa percibido, substitúe o que antes tiña sobre o ben alleado.

Exemplo

Don A.H.M. vende don P.P.J. un local por 120.000 euros, recibindo en metálico 70.000 euros, que inviste en accións admitidas a negociación, e quedando aprazado o resto.

O valor de negociación media no cuarto trimestre do ano das accións adquiridas por don A.H.M., ascende 65.500 euros.

Determinar a declaración do comprador e vendedor do citado local.

Solución

Declaración de don P.P.J. (comprador):

- Outros inmobles urbanos (o local adquirido):120.000
- Débedas deducibles (a débeda con don A.H.M.):– 50.000

Declaración de don A.H.M. (vendedor):

- Accións admitidas a negociación:65.500
- Outros bens e dereitos (o crédito contra don P.P.J.):50.000

Venda de bens con reserva de dominio

Normativa:Art.º 8.Dos Lei Imposto Patrimonio

En caso de venda de bens con reserva de dominio, mentres a propiedade non se transmita ao adquirente, o dereito deste computarase pola totalidade das cantidades que tivese entregado ata a data da devindicación do imposto, constituíndo as devanditas cantidades débedas do vendedor, que será a quen se impute o valor do elemento patrimonial que resulte das normas do imposto.

Exemplo

Don A.P.H. vende don J.P.A. un local, valorado para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio en 100.000 euros, por importe de 120.000 euros, con pacto de reserva de dominio, despois de recibir a conta 70.000 euros, que inviste en accións admitidas a negociación cuxo valor de negociación media do cuarto trimestre é de 65.500 euros.

Determinar a declaración do comprador e vendedor do citado local.

Solución

Declaración de don J.P.A. (comprador):

Outros inmobles e dereitos (importe pagado a conta):70.000

Declaración de don A.P.H. (vendedor):

- Outros inmobles urbanos (o local):100.000
- Accións admitidas a negociación:65.500
- Débedas deducibles (cobrado a conta):– 70.000

Esquema de liquidación do Imposto sobre o Patrimonio

Fase 1ª

(+) PATRIMONIO BRUTO (Valor total dos bens e dereitos non exentos)
(x) DÉBEDAS DEDUCIBLES
= **BASE IMPOÑIBLE (PATRIMONIO NETO)**

Fase 2ª

(-) REDUCCIÓN POR MÍNIMO EXENTO
= **BASE LIQUIDABLE (PATRIMONIO NETO SUXEITO A GRAVAMEN)**

Fase 3ª

(x) TIPOS APLICABLES SEGUNDO ESCALA DE GRAVAMEN
= **COTA ÍNTEGRA**

Fase 4ª

(-) REDUCCIÓN POR LÍMITE CONXUNTO CO IRPF
(-) DEDUCCIÓN POR IMPOSTOS SATISFEITOS NO ESTRANXEIRO
(-) BONIFICACIÓN CEUTA E MELILLA
(-) DEDUCIÓNS AUTONÓMICAS
(-) BONIFICACIÓNS AUTONÓMICAS
= **COTA RESULTANTE (A INGRESAR OU CERO)**

Capítulo 3. Determinación da base imponible (patrimonio neto)

Cuestión previa: regras para a valoración dos elementos patrimoniais adquiridos, situados ou depositados no estranxeiro

Antes de entrar a comentar cada un dos criterios de valoración legalmente establecidos é conveniente sinalar, como cuestión previa, as regras que deben utilizarse para proceder á valoración dos elementos patrimoniais adquiridos, situados ou depositados no estranxeiro.

No suposto de elementos patrimoniais adquiridos, situados ou depositados no estranxeiro, para expresar a valoración destes en euros para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio deberán terse en conta, se é o caso, as seguintes regras particulares:

1. Elementos patrimoniais cuxas regras de valoración atenden ao valor de adquisición.

Tratándose de elementos patrimoniais cuxo prezo, contraprestación ou valor de adquisición estea cifrado orixinariamente en moeda distinta do euro e sexa algunha das devanditas magnitudes pola que deban computarse para os efectos deste imposto, o contravalor en euros deberá determinarse:

- a. En caso de moedas distintas das dos Estados membros da Unión Europea que adoptaron o euro, en función do tipo de cambio oficial do euro correspondente á data da devindicación do Imposto publicado polo Banco Central Europeo ou, no seu defecto, o último tipo de cambio oficial publicado con anterioridade.

Véxase a Resolución do 31 de decembro de 2021, do Banco de España, pola que publican os cambios do euro correspondentes ao día 31 de decembro de 2021, publicados polo Banco Central Europeo, que terán a consideración de cambios oficiais, de acordo co disposto no artigo 36 da Lei 46/1998, do 17 de decembro, sobre a Introducción do Euro ([BOE 04-01-2022](#)).

Se non existise tipo de cambio oficial, tomarase como referencia o valor de mercado da unidade monetaria de que se trate.

- b. No caso de moedas dos Estados membros da Unión Europea que adoptaron o euro, en función dos tipos de conversión irrevogablemente fixados entre o euro e a moeda de que se trate contidos no Regulamento ([CE](#)) número 2866/98 do Consello, do 31 de decembro de 1998 ([DOCE](#) de 31/12/98), tendo en conta para a súa conversión e redondeo as regras establecidas polo Regulamento ([CE](#)) nº 1103/97, do Consello, do 17 de xuño, sobre

determinadas disposicións relativas á introdución do euro.

2. Valoración dos bens inmobles situados no estranxeiro.

No suposto de bens inmobles situados no estranxeiro, deberán declararse neste imposto polo contravalor en euros do prezo, contraprestación ou valor de adquisición, determinado conforme ao indicado na regra 1.ª anterior.

3. Depósitos en conta en moeda distinta do euro.

Os depósitos en conta corrente ou de aforro, á vista ou a prazo, computaranse polo saldo que boten á data de devindicación do imposto, salvo que aquel resultase inferior ao saldo medio correspondente ao último trimestre do ano, en cuxo caso se aplicará este último.

Para estes efectos, o cálculo do saldo medio efectuarase na moeda de que se trate, de acordo co previsto no artigo 12 da Lei 19/1991, do 6 de xuño, do Imposto sobre o Patrimonio, determinándose a continuación o seu contravalor en euros conforme á regra 1.ª.

4. Valores mobiliarios negociados en mercados organizados situados no estranxeiro.

Non existe nin na normativa tributaria nin na normativa financeira española relativa aos valores negociables, ningunha definición de “mercado organizado”.

Non obstante, no ámbito financeiro, usualmente, coñécese como “mercados organizados” a aqueles mercados nos que existe un conxunto de normas e regulamentacións que determinan o seu funcionamento.

Dende esta óptica, o concepto de “mercado organizado” é máis amplo que o de “mercado secundario oficial” ou “mercado regulado” ao que se refire artigo 43, apartados 1 e 2, do texto refundido da Lei do Mercado de Valores, aprobado polo Real Decreto Legislativo 4/2015, do 23 de outubro (BOE de 24), xa que, cando se trata de accións ou participacións en entidades, inclúe tamén aos denominados “sistemas multilaterais de negociación”, en canto mercados dotados dunha autorregulación que establece a súa estrutura e sistema de funcionamento.

Respecto aos sistemas multilaterais de negociación, a súa definición hai que buscala no artigo 4.1.21) da Directiva 2014/65/UE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de maio de 2014 relativa aos mercados de instrumentos financeiros, que dispón:

“22) «sistema multilateral de negociación» (SMN): sistema multilateral, operado por unha empresa de servizos de investimento ou por un organismo reitor do mercado, que permite reunir —dentro do sistema e segundo normas non discrecionais— os diversos intereses de compra e de venda sobre instrumentos financeiros de múltiples terceiros para dar lugar a contratos, de conformidade o título II da presente Directiva”

De acordo co anterior pódese afirmar que o concepto de “mercados organizados” a que se refire o artigo 15 da Lei 19/1991 é máis amplo que o de mercado secundario oficial ou mercado regulado e inclúe os denominados “sistemas multilaterais de negociación”.

Así se desprende tamén da inclusión na Orde que anualmente aproba a relación de valores

negociados co seu valor de negociación medio correspondente ao cuarto trimestre, en virtude do previsto nos artigos 13 e 15 da Lei do Imposto sobre o Patrimonio, tanto de accións que se encontran negociadas na bolsa española, como de accións que se encontran negociadas no Mercado Alternativo Bolsista (sistema multilateral de negociación español). Na exposición de motivos destas ordes véñse a establecer unha equivalencia entre “mercados organizados” e “centros de negociación”.

Partindo do exposto, o concepto “mercados organizados” é máis amplo que o de mercado secundario oficial ou mercado regulado (as Bolsas de Valores) e inclúe os sistemas multilaterais de negociación onde se negocian valores, debendo terse en conta para estes efectos a normativa que resulte de aplicación no lugar do estranxeiro onde estean situados os valores representativos da participación en fondos propios.

5. Valores representativos da participación en fondos propios de entidades estranxeiras, non negociados en mercados organizados.

No suposto de accións e participacións no capital social ou nos fondos propios de calquera tipo de entidade estranxeira, non negociadas en mercados organizados españois, para determinar o valor que resulte de capitalizar ao tipo do 20 por 100 a media dos beneficios dos tres exercicios sociais pechados con anterioridade á data de devindicación do imposto, calcularase a media dos devanditos beneficios na moeda correspondente, determinándose a continuación o seu contravalor en euros conforme ao indicado na regra 1ª.

Formación do patrimonio bruto:regras de valoración dos bens e dereitos

1.Bens inmoables

Normativa:Art.º 10 Lei Imposto Patrimonio

Os bens inmoables tanto de natureza urbana como rústica deben valorarse no Imposto sobre o Patrimonio de acordo coas seguintes regras:

Regra xeral de valoración

Os bens inmoables de natureza urbana ou rústica, computaranse tomando como referencia o maior valor dos tres seguintes:

- a. **O valor catastral** consignado no recibo correspondente a 2021 do Imposto sobre Bens Inmoables.
- b. **O valor determinado ou comprobado** pola Administración para os efectos doutros tributos, como, por exemplo, o Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados ou o Imposto de Sucesións e Doazóns.

Novidade 2021: con efectos do 11 de xullo de 2021 modifícanse as regras de valoración dos bens inmobles para engadir como valor a ter en conta o “determinado” pola Administración para os efectos doutros tributos, o que implica incorporar como criterio de valoración para os inmobles o valor de referencia previsto no texto refundido da Lei do Catastro Inmobiliario, aprobado polo Real Decreto Legislativo 1/2004, do 5 de marzo.

O devandito valor de referencia é o determinado pola Dirección Xeral do Catastro, de forma obxectiva e co límite do valor de mercado, a partir dos datos obrantes no Catastro, como resultado da análise dos prezos comunicados polos fedatarios públicos nas compravendas inmobiliarias efectuadas.

Agora ben, o valor de referencia afectará só os inmobles que se adquiriran a partir do 1 de xaneiro de 2022, cando o devandito valor sexa tomado como base imponible no tributo que grave a súa adquisición (isto é, no Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados ou no Imposto sobre Sucesións e Doazóns).

Os devanditos valores de referencia individualizados estarán dispoñibles na sede electrónica do Catastro en 2022. A citada sede ofrecerá tamén a posibilidade de consultar e certificar o valor de referencia dun inmovible a unha determinada data.

c. O prezo, contraprestación ou valor de adquisición.

Dentro do “valor de adquisición” ao que se refire o artigo 10.Un da Lei do Imposto sobre o Patrimonio, deben incluírse os “gastos e tributos inherentes á transmisión” que tiveren sido satisfeitos polo adquirente. Trátase de gastos e tributos “unidos pola súa natureza ou inseparables” á transmisión como tal. Exemplo dos primeiros serían os gastos de notaría e rexistro e, dos segundos o Imposto sobre Sucesións e Doazóns, o Imposto sobre Valor Engadido (IVA) ou o Imposto sobre Transmisións Patrimoniais Onerosas e Actos Xurídicos Documentados (ITPAJD), segundo os casos.

Pola contra, para determinar o valor dos bens inmobles no Imposto sobre o Patrimonio, conforme á regra prevista no artigo 10.Un da Lei 19/1991, do Imposto sobre o Patrimonio, non cabe minorar o devandito valor no importe das amortizacións practicadas no ámbito do IRPE.

Regras especiais de valoración

a. Inmobles que estean arrendados a 31 de decembro de 2021

Os inmobles urbanos arrendados valoraranse de acordo coa regra xeral anteriormente comentada.

Non obstante, as vivendas e locais de negocio arrendados mediante contratos celebrados antes do 9 de maio de 1985 **valoraranse capitalizando ao 4 por 100 a renda devindicada no exercicio 2021**, sempre que o resultado sexa inferior ao que resultaría da aplicación da regra xeral de valoración de bens inmobles.

Véxanse ao respecto as disposicións transitorias segunda e terceira da Lei 29/1994, do 24 de novembro, de Arrendamentos urbanos (BOE do 25).

Para estes efectos, para o cálculo da capitalización da renda pode utilizarse esta fórmula:

$$\text{Valor computable} = \text{Renda devindicada} \times (100 \div 4)$$

b. Inmobles en fase de construción

Os inmobles que estean en fase de construción **valoraranse polas cantidades que efectivamente se tivesen investido** na devandita construción ata a data da devindicación do imposto (31 de decembro). Tamén deberá computarse o correspondente valor patrimonial do soar.

En caso de propiedade horizontal, a parte proporcional do valor do soar determinarase segundo a porcentaxe fixada no título.

c. Inmobles adquiridos en réxime de aproveitamento por quenda

O dereito de aproveitamento por quenda de inmobles atribúe ao seu titular a facultade de gozar, con carácter exclusivo, durante un período específico de cada ano, consecutivo ou alterno, un aloxamento susceptible de utilización independente por ter saída propia á vía pública ou a un elemento común do edificio no que estivese integrado e que estea dotado, de modo permanente, co mobiliario adecuado ao efecto, así como do dereito á prestación dos servizos complementarios.

Este dereito, que actualmente se regula o Título II da Lei 4/2012, do 6 de xullo, de contratos de aproveitamento por quenda de bens de uso turístico, de adquisición de produtos vacacionais de longa duración, de revenda e de intercambio e normas tributarias (BOE do 7), pode constituírse como dereito real limitado ou con carácter obrigacional (neste caso, como contrato de arrendamento de bens inmobles vacacionais por tempada) e valórase, calquera que sexa a súa natureza (real ou obrigacional) polo prezo de adquisición dos certificados ou outros títulos representativos destes.

Importante: téñase en conta que, con independencia de que os dereitos de aproveitamento por quenda de bens inmobles deban valorarse polo seu prezo de adquisición, cando se trate dun dereito real debe declararse no apartado "M" (Dereitos reais de uso e desfrute) do modelo D-714 do Imposto sobre o Patrimonio, e cando teña carácter obrigacional no apartado "Q" (Demais bens e dereitos de contido económico) do citado modelo.

d. Dereito de nuda propiedade sobre inmobles

O valor do dereito de nuda propiedade, **computarase pola diferenza entre o valor total do ben e o valor do usufruto que sobre este se constituíse**. No caso de que o dereito real que recaia sobre o ben sexa un usufruto vitalicio que á súa vez sexa temporal, a nuda propiedade se valorará aplicando, de entre as regras de valoración do usufruto, aquela que atribúa menor valor á nuda propiedade.

Para determinar o valor do usufruto constituído sobre o inmovible, poden verse as normas de valoración contidas no apartado relativo a "**Dereitos reais de uso e desfrute** (excluídos os que, se é o caso, recaian sobre a vivenda habitual do suxeito pasivo)" deste mesmo Capítulo.

2. Bens e dereitos afectos a actividades económicas

Normativa: Art.º 11 Lei Imposto Patrimonio

Os bens e dereitos afectos a actividades económicas, empresariais ou profesionais, poden resultar exentos do imposto se o titular destes cumpre os requisitos establecidos para o efecto e que se comentan no apartado correspondente ás “Exencións” dentro “patrimonio empresarial e profesional” deste mesmo Capítulo.

Agora ben, resulten ou non exentos, deben declararse utilizando as regras de valoración seguintes:

- **Regras de valoración para actividades económicas con contabilidade axustada ao Código de Comercio**

Os bens e dereitos das persoas físicas **afectos ao exercicio de actividades empresariais ou profesionais** segundo as normas do IRPF, agás os bens inmoables, computaranse polo valor que resulte da súa contabilidade por **diferenza entre o activo real e o pasivo esixible**, sempre que a contabilidade se axuste ao disposto no Código de Comercio.

- **Regras de valoración para actividades económicas sen contabilidade axustada ao Código de Comercio**

Neste caso, **a valoración dos bens e dereitos afectos efectuarase, elemento por elemento**, aplicando as normas de valoración do Imposto sobre o Patrimonio que correspondan á natureza de cada elemento.

- **Suposto especial: valoración de inmoables afectos a actividades económicas**

Con independencia de que se leve ou non contabilidade axustada ao Código de Comercio, o valor de cada un dos bens inmoables afectos ás actividades económicas, empresariais ou profesionais, desenvolvidas polo seu titular determinarase aplicando as regras de valoración sinaladas para os bens inmoables no apartado 1 anterior, salvo que formen parte do activo circulante de actividades empresariais cuxo obxecto consista, exclusivamente, na construción ou promoción inmobiliaria, en cuxo caso os devanditos bens se valorarán coas regras comentadas neste apartado.

Atención: *en caso de matrimonio, tanto se os bens ou dereitos afectos a actividades económicas, empresariais ou profesionais, son privativos do cónxuxe que exerce a actividade coma se, conforme ás disposicións ou pactos reguladores do correspondente réxime económico matrimonial, son comúns a ambos os dous cónxuxes, a valoración destes efectuarase aplicando as regras comentadas neste apartado. Neste último suposto, o valor así determinado atribuirase por metade na declaración do Imposto sobre o Patrimonio de cada un deles, salvo que se xustifique outra cota distinta de participación.*

Se para o desenvolvemento da actividade se dispuxese de bens ou dereitos (locais,

maquinaria, etc.) pertencentes de forma privativa ao cónxuxe que non exerce a actividade, este último computaraos integramente na súa declaración, valorándoos de acordo coas regras contidas na normativa do imposto para os bens e dereitos non afectos que se recollen nos restantes apartados desta epígrafe.

3. Depósitos en conta corrente ou de aforro, á vista ou a prazo, contas financeiras e outros tipos de imposicións en conta

Normativa: Art.º 12 Lei Imposto Patrimonio

A valoración de cada un dos depósitos en conta efectuarase **polo saldo que boten á data da devindicación do imposto** (31 de decembro), salvo que este resultase inferior ao saldo medio correspondente **ao último trimestre do ano**, en cuxo caso tomará este último.

Para o cálculo do devandito saldo medio, non se computarán:

- Os fondos retirados para a adquisición de bens e dereitos que figuren no patrimonio.
- Os fondos retirados para a cancelación ou redución de débedas.
- Os ingresos efectuados no último trimestre que proveñan de préstamos ou créditos. Nestes casos, tampouco será deducible a débeda correspondente.

Importante: no suposto de que sexan varios os titulares das correspondentes contas, os seus valores imputaranse por partes iguais a cada un deles, salvo que se xustifique outra cota diferente de participación entre eles.

4. Valores representativos da cesión a terceiros de capitais propios

Normativa: Arts. 13 e 14 Lei Imposto Patrimonio

Inclúense como tales, entre outros, os valores a Débeda Pública, tanto do Estado coma das Comunidades Autónomas, as Letras do Tesouro, os bonos, cédulas e obrigas de pagamento, públicos e privados, e os préstamos e créditos concedidos cuxa titularidade corresponda ao contribuínte. En función de que os correspondentes valores estean ou non negociados en mercados organizados, resultan aplicables os seguintes criterios valorativos:

- **Regras de valoración para valores negociados en mercados organizados**

Deben computarse segundo **o valor de negociación media do cuarto trimestre de cada ano**, calquera que sexa a súa denominación, representación e a natureza dos rendementos obtidos.

A estes efectos, a relación dos valores negociados en mercados organizados, co seu valor de negociación media correspondente ao cuarto trimestre de 2021, para os efectos da declaración do Imposto sobre o Patrimonio do ano 2021 e da declaración informativa anual

acerca de valores, seguros e rendas recóllese na Orde [HFP/115/2022](#), do 23 de febreiro (BOE do 25).

- **Regras de valoración para valores non negociados en mercados organizados**

A valoración de cada un destes títulos realizarase **polo seu nominal, incluídas, no seu caso, as primas de amortización ou reembolso**, calquera que sexa a súa denominación, representación e a natureza dos rendementos obtidos.

5. Valores representativos da participación nos fondos propios de calquera tipo de entidade

Normativa: Arts. 15 e 16 Lei Imposto Patrimonio

Teñen tal consideración as accións e participacións no capital social ou fondos propios de entidades xurídicas, Sociedades e Fondos de investimento.

Estes valores, con excepción das accións e participacións nas Institucións de Investimento Colectivo, poden resultar exentos do imposto se o titular destes cumpre os requisitos establecidos para o efecto e que se comentan no apartado relativo ás [exencións](#) no Capítulo 2 deste Manual. Resulten ou non exentos, estes valores deben incluírse no apartado que correspondan da declaración, valorándose de acordo coas regras seguintes:

Recorde: o concepto de “mercados organizados” a que se refire o artigo 15 da Lei 19/1991 é máis amplo que o de mercado secundario oficial ou mercado regulado e inclúe os denominados sistemas multilaterais de negociación” como é o Mercado Alternativo Bolsista.

A. Accións e participacións no capital social ou no fondo patrimonial de Institucións de Investimento Colectivo (Sociedades e Fondos de investimento), negociadas en mercados organizados

As accións e participacións no capital social ou no fondo patrimonial das Institucións de Investimento Colectivo negociadas en mercados organizados **deben computarse polo seu valor liquidativo á data de devindicación do imposto** (31 de decembro), valorando os activos incluídos no balance de acordo coas normas que se recollen na súa lexislación específica e sendo deducibles as obrigas para con terceiros.

Para facilitar a correcta aplicación desta regra de valoración, as entidades están obrigadas a subministrar aos seus socios, asociados ou partícipes un certificado no que conste a valoración das súas respectivas accións e participacións.

B. Accións e participacións no capital social ou nos fondos propios de calquera outras entidades xurídicas, negociadas en mercados organizados

As accións e participacións no capital social ou nos fondos propios de calquera entidades xurídicas, negociadas en mercados organizados **computaranse polo seu valor de negociación media no cuarto trimestre de cada ano**.

A estes efectos, a relación de valores negociados en mercados organizados, co seu valor de negociación medio correspondente ao cuarto trimestre de 2021, para os efectos da declaración do Imposto sobre o Patrimonio do ano 2021 e da declaración informativa anual acerca de valores, seguros e rendas recóllese na Orde [HFP /115/2022](#), do 23 de febreiro ([BOE](#) do 25).

Importante: cando se trate de subscripción de novas accións non admitidas aínda a cotización oficial, emitidas por entidades xurídicas que coticen en mercados organizados, tomará como valor destas accións o da última negociación dos títulos antigos dentro do período de subscripción.

Nos supostos de ampliacións de capital pendentes de desembolso, a valoración das accións farase de acordo coas normas anteriores, coma se estivesen totalmente desembolsadas, incluíndo a parte pendente de desembolso como débeda do suxeito pasivo.

C. Accións e participacións no capital social ou no fondo patrimonial de Institucións de Investimento Colectivo (Sociedades e Fondos de investimento), non negociadas en mercados organizados

A valoración das accións e participacións no capital social ou no fondo patrimonial de Institucións de Investimento Colectivo non negociadas en mercados organizados **efectuarase polo valor liquidativo destes na data da devindicación do imposto**, valorando os activos incluídos no balance de acordo coas normas que se recollen na súa lexislación específica e sendo deducibles as obrigas para con terceiros.

Para facilitar a correcta aplicación desta regra de valoración, as entidades están obrigadas a subministrar aos seus socios, asociados ou partícipes, un certificado no que conste a valoración das súas respectivas accións e participacións.

D. Accións e participacións no capital social ou nos fondos propios de calquera outras entidades xurídicas non negociadas en mercados organizados, incluídas as participacións no capital social de Cooperativas

- **Participacións no capital social de Cooperativas**

A valoración das participacións dos socios ou asociados no capital social das cooperativas determinarase en función do **importe total das achegas sociais desembolsadas**, obrigatorias ou voluntarias, resultante do último balance aprobado, **con dedución, se é o caso, das perdas sociais non reintegradas**.

- **Participacións no capital social doutras entidades**

A valoración das citadas accións e participacións, efectuarase segundo **o valor teórico resultante do último balance aprobado**, sempre que este, ben de xeito obrigatorio ou voluntario, fose sometido a revisión e verificación e **o informe de auditoría resultase favorable**.

En caso de que o balance non fose debidamente auditado ou o informe de auditoría non

resultase favorable, a valoración realizarase polo maior valor dos tres seguintes:

- a. Valor nominal.
- b. Valor teórico resultante do último balance aprobado.

As Sentenzas do Tribunal Supremo de 12 de febreiro e 14 de febreiro de 2013, en atención a un criterio “favorable ao mellor achegamento á realidade económica da base imponible do tributo” interpretan que ha de tomarse como punto de referencia o balance aprobado dentro do prazo legal para a presentación da autoliquidación polo imposto, de modo que “se nesta data está aprobado o exercicio que se liquida, aínda cando isto acontecese con posterioridade á data da devindicación, haberá de ser non obstante o tido en conta”.

- c. Valor resultante de capitalizar ao tipo do 20 por 100 a media dos beneficios da entidade nos tres exercicios sociais pechados con anterioridade á data da devindicación do Imposto (31 de decembro). Dentro dos beneficios computaranse os dividendos distribuídos e as asignacións a reservas, excluídas as de regularización ou de actualización de balances.

Para o cálculo da devandita capitalización pode utilizarse a seguinte fórmula:

$$\text{Valor} = [(B_1 + B_2 + B_3) \div 3] \times (100 \div 20)$$

Onde: B_1 , B_2 e B_3 son os beneficios de cada un dos tres exercicios sociais pechados con anterioridade á data de devindicación do Imposto.

Para a correcta aplicación destas regras de valoración, as entidades están obrigadas a subministrar aos seus socios, asociados ou partícipes, certificados contendo as valoracións das súas respectivas accións e participacións.

6. Seguros de vida

Normativa: Art.º 17. Uno Lei Imposto Patrimonio

Debemos distinguir:

- **Con carácter xeral**, os seguros de vida contratados polo contribuínte, aínda que o beneficiario sexa un terceiro, **computaranse polo seu valor de rescate no momento da devindicación do imposto** (31 de decembro). O devandito valor deberá ser facilitado pola entidade aseguradora.
- **Suposto especial.**

A partir do 11 de xullo de 2021, nos supostos nos que o tomador **non teña a facultade de exercer o dereito de rescate total** na data de devindicación do imposto, o seguro computarase polo **valor da provisión matemática na citada data** na base imponible do tomador.

Excepción: O anterior non se aplicará aos contratos de seguro temporais que unicamente inclúan prestacións en caso de falecemento ou invalidez ou outras garantías complementarias

de risco.

Nota: ata o 11 de xullo de 2021 este tipo de seguro de vida, cando a póliza non recoñecía dereito de rescate ningún, total ou parcial, non tributaba polo Imposto sobre o Patrimonio, con independencia de que o tomador fose ou non, de forma simultánea, o beneficiario para a continxencia de supervivencia.

Novidade 2021: para determinar a base imponible do Imposto sobre o Patrimonio, a partir do 11 de xullo de 2021, os contratos de seguros de vida nos que o tomador non teña a facultade de exercer o dereito de rescate total inclúiranse na base imponible do Imposto sobre o Patrimonio polo valor da provisión matemática na data de devindicación do Imposto (31 de decembro de cada ano), con excepción daqueles contratos de seguros temporais que unicamente inclúan prestacións en caso de falecemento ou invalidez ou outras garantías complementarias do risco.

7.Rendas temporais ou vitalicias

Normativa: Art.º 17. Dos Lei Imposto Patrimonio

Debemos distinguir:

- **Con carácter xeral**, a valoración das rendas temporais ou vitalicias constituídas como consecuencia da entrega dun capital, ben sexa en diñeiro, bens mobles ou inmobles, cuxa titularidade corresponda ao declarante, deberá realizarse **polo resultado de capitalizar a anualidade ao tipo de xuro legal do diñeiro vixente á data de devindicación deste imposto** (31 de decembro) e tomando do capital resultante aquela parte que, segundo as regras establecidas para valorar os usufrutos, corresponda á idade do rendista, se a renda é vitalicia, ou á duración da renda, se é temporal.

As regras de valoración dos usufrutos poden consultarse no apartado "[Dereitos reais de uso e desfrute](#) (excluídos os que, se é o caso, recaian sobre a vivenda habitual do suxeito pasivo)" que se comenta no Capítulo 3 deste Manual.

Para o exercicio 2021 o tipo de xuro legal do diñeiro foi fixado no 3 por 100.

Cando o importe da renda non se cuantifique en unidades monetarias, a valoración obtérase capitalizando a cantidade de 7.908,60 euros, importe do indicador público de renda de efectos múltiples (IPREM) para o ano 2021.

- **Como excepción**, cando se perciban rendas, temporais ou vitalicias, procedentes dun seguro de vida, estas computaranse polo valor establecido na regra de valoración prevista para os seguros de vida na base imponible do perceptor. Isto é, computaranse polo seu **valor de rescate** no momento da devindicación do imposto e, dende o 11 de xullo de 2021, nos supostos nos que o tomador **non teña a facultade de exercer o dereito de rescate total** na data de devindicación do imposto, polo **valor da provisión matemática na citada data** na base imponible do tomador.

Exemplo

Don M.P.S., de 60 anos de idade a 31 de decembro de 2021, transmitiu o piso no que residía a

cambio dunha renda vitalicia de 12.000 euros anuais. O interese legal do diñeiro en 2021 foi do 3 por 100.

Determinar o valor polo que a devandita renda vitalicia debe declararse no Imposto sobre o Patrimonio.

Solución

Capitalización da renda que se percibe:

$$12.000 \times (100 \div 3) = 400.000 \text{ euros}$$

Aplicase a porcentaxe que lle corresponda ao usufruto vitalicio en función da idade do rendista:

$$(89 - 60) = 29\%$$

Valor da renda vitalicia:

$$29\% \text{ de } 400.000 = 116.000 \text{ euros}$$

8. Vehículos, xoias, peles de carácter suntuario, embarcacións e aeronaves

Normativa: Art.º 18 Lei Imposto Patrimonio

Neste apartado inclúense as xoias, peles de carácter suntuario, automóbiles, vehículos de dous ou tres rodas cuxa cilindrada sexa igual ou superior a 125 centímetros cúbicos, embarcacións de recreo ou de deportes náuticos, avións, avionetas, veleiros e demais aeronaves cuxa titularidade corresponda ao declarante.

A valoración destes bens **efectuarase polo seu valor de mercado á data da devindicación do imposto** (31 de decembro).

Para determinar o valor de mercado poderán utilizarse as táboas de valoración de vehículos usados aplicables na xestión do Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados, Imposto sobre Sucesións e Doazóns e Imposto Especial sobre Determinados Medios de Transporte, incluídas para 2021 na Orde [HAC/1275/2020](#), do 28 de decembro ([BOE](#) do 30).

9. Obxectos de arte e antigüidades

Normativa: Art.º 19 Lei Imposto Patrimonio

Para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio, enténdese por:

Obxectos de arte: as pinturas, esculturas, debuxos, gravados, litografías ou outros análogos, sempre que en todos os casos se trate de obras orixinais.

Antigüidades: os bens mobles, útiles ou ornamentais, excluídos os obxectos de arte, que teñan máis de cen anos de antigüidade e cuxas características fundamentais non tivesen sido alteradas

por modificacións ou reparacións efectuadas durante os cen últimos anos.

A valoración destes bens efectuarase polo seu valor de mercado á data de devindicación do imposto (31 de decembro).

Importante: os obxectos de arte e as antigüidades que teñan a consideración de exentos do imposto non deben incluírse na declaración. Véxase ao respecto a [relación de obxectos de arte e antigüidades exentos](#) no apartado dedicado ás exencións no Capítulo 2.

10. Dereitos reais de uso e disfrute (excluídos os que, se é o caso, recaian sobre a vivenda habitual do suxeito pasivo)

Normativa: Art.º 20 Lei Imposto Patrimonio

Neste apartado inclúense os dereitos reais de uso e disfrute, agás os que recaian sobre a vivenda habitual do suxeito pasivo, así como os dereitos sobre bens inmobles adquiridos en virtude de contratos de multipropiedade, propiedade a tempo parcial ou fórmulas similares, cando os devanditos contratos non comporten a titularidade parcial do inmovible.

A súa valoración será:

- **Usufruto temporal.** O seu valor estimarase proporcionalmente respecto do valor total do ben, en razón dun 2 por 100 por cada período dun ano que quede de vixencia do usufruto, sen exceder do 70 por 100.

Por conseguinte, para determinar o valor dos usufrutos temporais aplicarase sobre o valor total do ben a porcentaxe que resulte da seguinte operación:

(2 x nº anos que queden de vixencia)%, cun máximo do 70%

- **Usufruto vitalicio.** O seu valor estimarase partindo do 70 por 100 do valor total do ben, cando o usufructuario teña menos de 20 anos de idade, e minorando a devandita porcentaxe nun 1 por 100 por cada ano en que se supere a devandita idade, ata un mínimo do 10 por 100 do valor total do ben.

Por conseguinte, o valor dos usufrutos vitalicios será a cantidade que se obteña de aplicar sobre o valor total do ben a porcentaxe que resulte da seguinte operación:

(89 – idade do usufructuario a 31 de decembro)%, con mínimo do 10% e máximo do 70%

- **Dereitos de uso e cuarto.** Computaranse polo valor que resulte de aplicar sobre o 75 por 100 do valor dos bens sobre os que foron impostos tales dereitos, as regras correspondentes á valoración dos usufrutos temporais ou vitalicios, segundo o caso.

- **Dereitos de aproveitamento por quenda de bens inmobles.** Valoraranse polo seu prezo de adquisición, calquera que sexa a súa natureza.

Exemplo

Don M.T.S. é titular dun dereito de usufruto vitalicio sobre un inmovible cuxa valoración, para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio, é de 90.000 euros. A idade do usufructuario a 31 de decembro de 2021 é de 25 anos.

Determinar o valor do usufruto vitalicio para os efectos do Imposto sobre o Patrimonio.

Solución

1. Determinación da porcentaxe aplicable en función da idade do usufructuario: $(89 - 25) = 64$ por 100
2. Valor do usufruto vitalicio: 64% de 90.000 = 57.600 euros

11. Concesións administrativas

Normativa: Art.º 21 Lei Imposto Patrimonio

A valoración das concesións administrativas para a explotación de servizos ou bens de dominio ou titularidade pública, calquera, que sexa a súa duración, debe efectuarse aplicando os criterios contidos no artigo 13 do texto refundido da Lei do Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados, aprobado polo Real Decreto Lexislativo 1/1993, do 24 de setembro (BOE do 20 de outubro).

Regras xerais de valoración:

A teor do disposto no devandito artigo e como norma xeral, o valor da concesión fixarase pola aplicación da regra ou regras que, en atención á natureza das obrigas impostas ao concesionario, resulten aplicables das que se indican a continuación:

- a. Cando a Administración sinalase unha cantidade total en concepto de prezo ou canon, que deba satisfacer o concesionario, polo importe desta.
- b. Cando a Administración sinalase un canon, prezo, participación ou beneficio mínimo que deba satisfacer o concesionario periodicamente hai que distinguir dous supostos:

Se a duración da concesión non fose superior a un ano, pola suma total das prestacións periódicas.

Se a duración da concesión fose superior ao ano, capitalizando ao 10 por 100 a cantidade anual que satisfaga o concesionario.

Cando para a aplicación desta regra houberse que capitalizar unha cantidade anual que fose variable como consecuencia, exclusivamente, da aplicación de cláusulas de revisión de prezos, que tomen como referencia índices obxectivos da súa evolución, capitalizarase a correspondente ao primeiro ano. Se a variación dependese doutras circunstancias, cuxa razón matemática se coñeza no momento do outorgamento da concesión, a cantidade a capitalizar será a media anual das que o concesionario deba satisfacer durante a vida da concesión.

- c. Cando o concesionario estea obrigado a reverter á Administración bens determinados, computarase o valor neto contable estimado dos devanditos bens á data da reversión, máis os gastos previstos para a reversión. Para o cálculo do valor neto contable dos bens aplicaranse as táboas de amortización aprobadas para os efectos do Imposto sobre Sociedades na porcentaxe media resultante destas.

Regras especiais de valoración:

Nos casos especiais en que, pola natureza da concesión, o valor non poida fixarse polas regras expostas anteriormente, este determinarase axustándose ás seguintes regras:

- a. Aplicando ao valor dos activos fixos afectos á explotación, uso ou aproveitamento de que se trate, unha porcentaxe do 2 por 100 por cada ano de duración da concesión, co mínimo do 10 por 100 e sen que o máximo poida exceder do valor dos activos.
- b. A falta da anterior valoración, tomará a sinalada pola respectiva Administración pública.
- c. En defecto das dúas regras anteriores, polo valor declarado polos interesados, sen prexuízo do dereito da Administración para proceder á súa comprobación polos medios previstos na Lei Xeral Tributaria.

12. Dereitos derivados da propiedade intelectual ou industrial

Normativa: Art.º 22 Lei Imposto Patrimonio

Os dereitos derivados da Propiedade Intelectual e Industrial adquiridos a terceiros que non se encontren afectos ao desenvolvemento de actividades económicas, empresariais ou profesionais, deben computarse polo seu valor de adquisición.

Se os dereitos derivados da Propiedade Intelectual e Industrial adquiridos a terceiros se encontran afectos ao desenvolvemento de actividades empresariais ou profesionais, deben declararse no apartado correspondente aos bens e dereitos afectos a actividades económicas.

13. Opcións contractuais

Normativa: Art.º 23 Lei Imposto Patrimonio

Neste apartado incluíranse as opcións contractuais cuxa titularidade corresponda ao declarante, derivadas de contratos que faculden unha persoa para que, ao seu arbitrio e dentro dun tempo máximo pactado, poida decidir acerca do perfeccionamento dun contrato principal (xeralmente de compravenda) fronte a outra persoa que, de momento, queda vinculada a soportar os resultados da devandita libre decisión do titular do dereito de opción.

As opcións contractuais valóranse polo prezo especial convidado e, a falta deste, ou se fose menor, polo 5 por 100 da base sobre a que se liquidarían, para os efectos do Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados, os contratos sobre os que as devanditas opcións recaían.

14. Moedas virtuais

Normativa: Art.º 24 Lei Imposto Patrimonio

A "**moeda virtual**" (tamén chamada "criptomoneda") defínese no artigo 1.5 da Lei 10/2010, do 28 de abril, de prevención do branqueo de capitais e do financiamento do terrorismo como *"aquela representación dixital de valor non emitida nin garantida por un banco central ou autoridade pública, non necesariamente asociada a unha moeda legalmente establecida e que non posúe estatuto xurídico de moeda ou diñeiro, pero que é aceptada como medio de cambio e pode ser transferida, almacenada ou negociada electronicamente."*

Tendo en conta esta definición as moedas virtuais considéranse, para efectos fiscais, como bens inmateriais, computables por unidades ou fraccións de unidades, que non son moeda de curso legal, pero que se utilizan como medio de pagamento ao poder ser intercambiados por outros bens, incluíndo outras moedas virtuais, dereitos ou servizos se se aceptan pola persoa ou entidade que transmite o ben ou dereito ou presta o servizo. Ao ter contido económico as moedas virtuais como o resto dos bens dos que sexa titular o suxeito pasivo do Imposto sobre o Patrimonio deben ser declarados.

Baixo o termo "moedas virtuais" ("criptomonedas") inclúense diversas categorías como son os bitcoins (a máis coñecida e popular) e outras moedas alternativas á marxe destes (que se denominan xenericamente "altcoins"), todas elas baixo o común denominador de crearse cunha base "criptográfica" (sistema que protexe a información e as comunicacións mediante algoritmos que as fai seguras e inmutables) e de operar de forma independente nas súas propias redes DLT (tecnoloxía de rexistro distribuído ou blockchain) o que permite un rexistro público de todas as transaccións que se realizan coa correspondente moeda virtual, ata as máis recentes como o stablecoins (que son moedas virtuais deseñadas para reducir a volatilidade que se dá no bitcoin ou outras criptomonedas, ao estar vinculadas ao valor dunha ou máis moedas legais -como o dólar ou o euro-, a bens materiais como o ouro ou os inmobles, ou a outra criptomoneda ou estar controladas mediante algoritmos que permiten manter un prezo estable) e, en xeral, os denominados "tokens" de pagamento que, a diferenza das anteriores (bitcoins ou altcoins), non teñen a súa propia DLT ou cadea de bloques polo que requiren outra plataforma DLT (non propia) para funcionar. Así por exemplo Ethereum é unha das plataformas que permite que persoas ou entidades poidan crear as súas propias moedas virtuais para financiar proxectos.

O financiamento de proxectos a través destas plataformas prodúcese, na actualidade, principalmente a través das denominadas "ofertas iniciais de criptomonedas" ou ICOs (Initial Coin Offering, acrónimo que evoca a expresión IPO ou Initial Public Offering, utilizada en relación con procesos de saída a bolsa),

Non obstante, a expresión ICO pode facer referencia tanto á emisión propiamente dita de criptomonedas coma á emisión de dereitos de diversa natureza xeralmente denominados "tokens".

O termo token ("ficha" podería ser a tradución ao español) é máis amplo que o de criptomonedas pois pode utilizarse non só como medio de pagamento senón para outros usos diversos ao converter calquera dereito en activo dixital funxible e negociable. Un token pode representar unha moeda, pero tamén unha propiedade, unha acción, un activo financeiro, etc. De aí que actualmente se fale de criptoactivos.

Os usos e características destes "tokens" (fichas ou criptoactivos) varían, sendo a clasificación máis habitual destes "tokens" a que permite diferenciar entre dous tipos ou categorías:

- Tokens de pagamento ("Payment tokens"), criptomonedas ou moedas virtuais, que se utilizan como medio de pagamento e como depósito de valor e unidade de medida operando de xeito similar o diñeiro de curso legal. Negóciense e poden ser intercambiadas por moedas tradicionais ou virtuais en plataformas especializadas en moedas, despois da súa emisión.
- "Tokens de seguridade" ("Security tokens"), deseñados como activos negociables que se manteñen para fins de investimento posto que xeralmente outorgan dereitos de voto ou de participación nos futuros ingresos ou no aumento do valor da entidade emisora ou dun negocio.
- "Tokens de utilidade" ("Utility tokens"), traducido ao español actualmente como "fichas de servizo", que dan dereito a acceder a un servizo ou recibir un produto, sen prexuízo do cal con ocasión da oferta se adoita facer

mención a expectativas de revalorización e de liquidez ou á posibilidade de negociarlos en mercados específicos.

No caso das moedas virtuais (criptomonedas) o suxeito pasivo debe declarar no Imposto sobre o Patrimonio o saldo de cada moeda virtual diferente da que sexa titular á data da devindicación, é dicir, a 31 de decembro de cada ano, valorándose a prezo de mercado na citada data, é dicir, polo seu valor equivalente en euros á devandita data.

Obriga de informar sobre saldos en moedas virtuais

Normativa: disposición adicional décimo terceira Lei IRPF e art.º 39 bis Regulamento

Dende o 11 de xullo de 2021, a Lei 11/2021, do 9 de xullo, de medidas de prevención e loita contra a fraude fiscal, de transposición da Directiva (UE) 2016/1164, do Consello, do 12 de xullo de 2016, pola que se establecen normas contra as prácticas de elusión fiscal que inciden directamente no funcionamento do mercado interior, de modificación de diversas normas tributarias e en materia de regulación do xogo (BOE do 10), modificou a disposición adicional décimo terceira da Lei do IRPF para establecer dúas novas obrigas informativas referidas á tenza e operativa con moedas virtuais.

Respecto á tenza de moedas virtuais establécese para as persoas e entidades residentes en España e os establecementos permanentes en territorio español de persoas ou entidades residentes no estranxeiro, que proporcionen servizos para salvagardar claves criptográficas privadas en nome de terceiros, para manter, almacenar e transferir moedas virtuais, xa se preste o devandito servizo con carácter principal ou en conexión con outra actividade, a obriga de presentar unha declaración informativa anual referente á totalidade das moedas virtuais respecto das que salvagarden as claves criptográficas privadas.

A información a subministrar á Administración tributaria comprenderá o nome e apelidos ou razón social ou denominación completa e número de identificación fiscal das persoas ou entidades aos que correspondan nalgún momento do ano as claves criptográficas privadas, xa sexa como titulares, autorizados ou beneficiarios, as claves públicas vinculadas ás devanditas claves privadas e os saldos a 31 de decembro.

Estas novas obrigas de información sobre moedas virtuais están pendentes de desenvolvemento regulamentario.

15. Demais bens e dereitos de contido económico

Normativa: Art.º 24 Lei Imposto Patrimonio

Os bens e dereitos de contido económico non considerados nos apartados anteriores valoraranse polo prezo de mercado á data da devindicación do imposto, 31 de decembro.

Débedas deducibles

Normativa: Art.º 25 Lei Imposto Patrimonio

Débedas deducibles

Teñen a consideración de débedas deducibles no Imposto sobre o Patrimonio as cargas e gravames de natureza real que diminúan o valor dos respectivos bens ou dereitos, así como as débedas e obrigas persoais das que deba responder o suxeito pasivo.

As débedas só serán deducibles cando estean debidamente xustificadas, sen que en ningún caso sexan deducibles os intereses.

As débedas valoraranse polo seu nominal na data da devindicación do imposto (31 de decembro).

Débedas non deducibles

Non serán obxecto de dedución:

- a. As cantidades avaladas, ata que o avalista estea obrigado a pagar a débeda, por exercitarse o dereito contra o debedor principal e resultar este falido. En caso de obriga solidaria, as cantidades avaladas non poderán deducirse ata que se exercite o dereito contra o avalista.
- b. A hipoteca que garanta o prezo aprazado na adquisición dun ben, sen prexuízo de que si o sexa o prezo aprazado ou débeda garantida.
- c. As cargas e gravames que correspondan a bens exentos deste imposto, nin as débedas contraídas para a adquisición destes.

Cando a exención sexa parcial, como sucede nos supostos nos que o valor da vivenda habitual sexa superior a 300.000 euros, será deducible, no seu caso, a parte proporcional das débedas que corresponda á parte non exenta do ben ou dereito de que se trate.

Suposto especial: débedas relacionadas con bens e dereitos afectos

A inclusión destas débedas xunto coas restantes débedas deducibles só procederá cando concorran as seguintes circunstancias:

- Cando os elementos patrimoniais afectos a actividades empresariais e profesionais non estean exentos do Imposto sobre o Patrimonio.
- Cando o suxeito pasivo non leve contabilidade axustada ao Código de Comercio.

Importante: nos supostos de obriga real de contribuír, só serán deducibles as cargas e gravames que afecten os bens e dereitos que radiquen en territorio español ou poidan exercitarse ou houberen de cumprirse neste, así como as débedas por capitais investidos nos indicados bens.

Patrimonio neto (base imponible)

Normativa: Art.º 9 Lei Imposto Patrimonio

Esta magnitude está constituída pola diferenza alxébrica entre o importe do patrimonio bruto e a totalidade das débedas deducibles.

Polo tanto:

(+) PATRIMONIO BRUTO: BENS E DEREITOS

Bens inmobles

Bens e dereitos afectos a actividades económicas

Depósitos en conta corrente ou de aforro, á vista ou a prazo, contas financeiras e outros tipos de imposicións en conta

Valores representativos da cesión a terceiros de capitais propios

Valores representativos da participación nos fondos propios de calquera tipo de entidade

Seguros de vida

Rendas temporais ou vitalicias

Vehículos, xoias, peles de carácter suntuario, embarcacións e aeronaves

Obxectos de arte e antigüidades

Dereitos reais de uso e disfrute (excluídos os que, se é o caso, recaian sobre a vivenda habitual do suxeito pasivo)

Concesións administrativas

Dereitos derivados da propiedade intelectual ou industrial

Opcións contractuais

Moedas virtuais

Demais bens e dereitos de contido económico

(-) DÉBEDAS DEDUCIBLES

= PATRIMONIO NETO

Capítulo 4. Determinación da base liquidable e da cota íntegra

Determinación da base liquidable

Normativa: Art.º 28 Lei Imposto Patrimonio

Base liquidable (patrimonio neto suxeito a gravame)

A base liquidable é a diferenza entre o importe da base imponible (patrimonio neto) e a cantidade que proceda aplicar en concepto de mínimo exento.

Redución por mínimo exento

Debe diferenciarse as seguintes situacións:

Para suxeitos pasivos por obriga persoal residentes nalgunha Comunidade Autónoma

A Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e se modifican determinadas normas tributarias (BOE do 19), establece no seu artigo 47 que as Comunidades Autónomas poderán asumir no Imposto sobre o Patrimonio, entre outras competencias normativas, as relativas á determinación do mínimo exento.

En consecuencia, a base imponible reducirase, **exclusivamente no suposto de obriga persoal de contribuír**, no importe que fose aprobado pola Comunidade Autónoma en concepto de mínimo exento.

Se a Comunidade Autónoma non tivese regulado o mínimo exento, a base imponible reducirase en 700.000 euros, contía establecida para estes efectos no artigo 28 da Lei 19/1991, do 6 de xuño, do Imposto sobre o Patrimonio.

De acordo co anterior, o importe do mínimo exento aplicable en 2021 polos contribuíntes do Imposto sobre o Patrimonio por obriga persoal é, con carácter xeral, de 700.000 euros, salvo nas seguintes Comunidades Autónomas:

- **Aragón:** o importe do mínimo exento fíxase en **400.000 euros**.

Véxase o artigo 150-2 do texto refundido das disposicións ditadas pola Comunidade Autónoma de Aragón en materia de tributos cedidos aprobado polo Decreto Legislativo 1/2005, do 26 de setembro, do Goberno de Aragón.

- **Cataluña:** o importe do mínimo exento fíxase en **500.000 euros**.

Véxase o artigo 2 da Lei 31/2002, do 30 de decembro, de medidas fiscais e administrativas.

- **Extremadura:**

Véxase o artigo 14 do texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Extremadura en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado polo Decreto Legislativo 1/2018, do 10 de abril.

Con carácter xeral, o importe do mínimo exento fíxase en **500.000 euros**.

Non obstante, para **contribuíntes con minusvalidez**, ese mínimo será o seguinte:

- a. **600.000 euros**, se o grao de discapacidade fose **igual ou superior ao 33 e inferior ao 50 por 100**
- b. **700.000 euros**, se o grao de discapacidade fose **igual ou superior ao 50 e inferior ao 65 por 100**
- c. **800.000 de euros**, se o grao de discapacidade fose **igual ou superior ao 65 por 100**.

Para aplicar o mínimo exento que corresponda, o contribuínte deberá ter recoñecida unha incapacidade permanente, estar incapacitado xudicialmente ou ter recoñecido algún dos graos de discapacidade que se indican.

A estes efectos, o grao de discapacidade ou a incapacitación serán recoñecidas ou declaradas polo órgano administrativo ou xudicial competente, de acordo coa normativa aplicable.

- **Comunitat Valenciana**

Véxase o artigo 8 da Lei 13/1997, do 23 de decembro, pola que se regula o tramo autonómico do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas e restantes tributos cedidos.

Con carácter xeral, o importe do mínimo exento fíxase en **500.000 euros**.

Non obstante, para os contribuíntes con minusvalidez **psíquica**, cun grao de minusvalidez **igual ou superior ao 33 por 100**, e para contribuíntes con minusvalidez **física ou sensorial**, cun grao de minusvalidez **igual ou superior ao 65 por cento**, o importe do mínimo exento elévase a **1.000.000 euros**.

Para suxeitos pasivos non-residentes que tributen por obriga persoal de contribuír e para os suxeitos pasivos sometidos a obriga real de contribuír

O mínimo exento por importe de **700.000 euros** será aplicable no caso de suxeitos pasivos non-residentes que tributen por obriga persoal de contribuír e aos suxeitos pasivos sometidos a obriga real de contribuír.

Recorde: Os contribuíntes non residentes teñen dereito á aplicación da normativa propia aprobada pola Comunidade Autónoma onde radique o maior valor dos bens e dereitos de que sexan titulares e polos que se lle esixe o imposto, porque estean situados, poidan exercitarse ou haxan de cumprirse en territorio español.

Determinación da cota íntegra

Normativa: Art.º 30 Lei Imposto Patrimonio

Regra xeral (Escala de gravame)

A base liquidable positiva gravarase aplicando sobre o seu importe a escala do imposto aprobada pola Comunidade Autónoma de residencia do suxeito pasivo ou, se esta non a tiver aprobado, a escala establecida con carácter xeral na Lei do imposto.

Escala estatal

Normativa: Art.º 30 Lei Imposto Patrimonio

Para o exercicio 2021 resulta aplicable a seguinte escala de gravame:

Escala estatal do Imposto sobre o Patrimonio

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	167.129,45	0,2
167.129,45	334,26	167.123,43	0,3
334.252,88	835,63	334.246,87	0,5
668.499,75	2.506,86	668.499,76	0,9

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
1.336.999,51	8.523,36	1.336.999,50	1,3
2.673.999,01	25.904,35	2.673.999,02	1,7
5.347.998,03	71.362,33	5.347.998,03	2,1
10.695.996,06	183.670,29	En diante	3,5

Escalas autonómicas

Comunidade Autónoma de Andalucía

Normativa: Disposición transitoria quinta do Texto Refundido das disposicións ditas pola Comunidade Autónoma de Andalucía en materia de tributos cedidos, aprobado por Decreto Legislativo 1/2018, do 19 de xuño

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	167.150,00	0,22
167.150,00	367,73	167.100,00	0,33
334.250,00	919,16	334.250,00	0,55
668.500,00	2.757,54	668.500,00	0,99
1.337.000,00	9.375,69	1.337.000,00	1,43
2.674.000,00	28.494,79	2.674.000,00	1,88
5.348.000,00	78.765,99	5.348.000,00	2,32
10.696.000,00	202.839,59	En diante	2,76

Comunidade Autónoma do Principado de Asturias

Normativa: Art.15 Texto Refundido das disposicións legais do Principado de Asturias en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 2/2014, do 22 de outubro

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	167.129,45	0,22
167.129,45	367,68	167.123,43	0,33
334.252,88	919,19	334.246,87	0,56
668.499,75	2.790,97	668.499,76	1,02
1.336.999,51	9.609,67	1.336.999,50	1,48
2.673.999,01	29.397,26	2.673.999,02	1,97
5.347.998,03	82.075,05	5.347.998,03	2,48
10.695.996,06	214.705,40	En diante	3,00

Comunidade Autónoma das Illes Balears

Normativa: Art.º 9 Texto Refundido das Disposicións Legais da Comunidade Autónoma das Illes Balears en materia de Tributos Cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2014, do 6 de xuño

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	170.472,04	0,28
170.472,04	477,32	170.465,00	0,41
340.937,04	1.176,23	340.932,71	0,69
681.869,75	3.528,67	654.869,76	1,24
1.336.739,51	11.649,06	1.390.739,49	1,79

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
2.727.479,00	36.543,30	2.727.479,00	2,35
5.454.958,00	100.639,06	5.454.957,99	2,90
10.909.915,99	258.832,84	En diante	3,45

Comunidade Autónoma de Cantabria

Normativa: Art.º 4 Texto Refundido da Lei de Medidas Fiscais en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 62/2008, do 19 de xuño

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	167.129,45	0,24
167.129,45	401,11	167.123,43	0,36
334.252,88	1.002,75	334.246,87	0,61
668.499,75	3.041,66	668.499,76	1,09
1.336.999,51	10.328,31	1.336.999,50	1,57
2.673.999,01	31.319,20	2.673.999,02	2,06
5.347.998,03	86.403,58	5.347.998,03	2,54
10.695.996,06	222.242,73	En diante	3,03

Comunidade Autónoma de Cataluña

Normativa: Art.º 2 Decreto Lei 7/2012, do 27 de decembro, de medidas urxentes en materia fiscal que afectan o imposto sobre o patrimonio

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	167.129,45	0,210
167.129,45	350,97	167.123,43	0,315
334.252,88	877,41	334.246,87	0,525
668.499,75	2.632,21	668.500,00	0,945
1.336.999,75	8.949,54	1.336.999,26	1,365
2.673.999,01	27.199,58	2.673.999,02	1,785
5.347.998,03	74.930,46	5.347.998,03	2,205
10.695.996,06	192.853,82	En diante	2,750

Comunidade Autónoma de Extremadura

Normativa: Art.º 15 Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Extremadura en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Lexislativo 1/2018, do 10 de abril

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	167.129,45	0,30
167.129,45	501,39	167.123,43	0,45
334.252,88	1.253,44	334.246,87	0,75
668.499,75	3.760,30	668.499,76	1,35
1.336.999,51	12.785,04	1.336.999,50	1,95
2.673.999,01	38.856,53	2.673.999,02	2,55
5.347.998,03	107.043,51	5.347.998,03	3,15

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
10.695.996,06	275.505,45	En diante	3,75

Comunidade Autónoma de Galicia

Normativa: Art.13 bis Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2011, do 28 de xullo

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	167.129,45	0,20
167.129,45	334,26	167.123,43	0,30
334.252,88	835,63	334.246,87	0,50
668.499,75	2.506,86	668.499,76	0,90
1.336.999,51	8.523,36	1.336.999,50	1,30
2.673.999,01	25.904,35	2.673.999,02	1,70
5.347.998,03	71.362,33	5.347.998,03	2,10
10.695.996,06	183.670,29	En diante	2,50

Comunidade Autónoma da Rexión de Murcia

Normativa: Art.º 13 Texto Refundido das Disposicións Legais vixentes na Rexión de Murcia en materia de Tributos Cedidos, aprobado por Decreto Legislativo 1/2010, do 5 de novembro

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	167.129,45	0,24

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
167.129,45	401,11	167.123,43	0,36
334.252,88	1.002,75	334.246,87	0,60
668.499,75	3.008,23	668.499,76	1,08
1.336.999,51	10.228,03	1.336.999,50	1,56
2.673.999,01	31.085,22	2.673.999,02	2,04
5.347.998,03	85.634,80	5.347.998,03	2,52
10.695.996,06	220.404,35	En diante	3,00

Comunitat Valenciana

Normativa: Art.º 9 Lei 13/1997, do 23 de decembro, pola que se regula o tramo autonómico do imposto sobre a renda das persoas físicas e restantes tributos cedidos

Escala aplicable no exercicio 2021 polos contribuíntes residentes no devandito exercicio nesta Comunidade Autónoma

Base liquidable ata euros	Cota íntegra euros	Resto base liquidable ata euros	Tipo aplicable Porcentaxe
0,00	0,00	167.129,45	0,25
167.129,45	417,82	167.123,43	0,37
334.252,88	1.036,18	334.246,87	0,62
668.499,75	3.108,51	668.499,76	1,12
1.336.999,51	10.595,71	1.336.999,50	1,62
2.673.999,01	32.255,10	2.673.999,02	2,12
5.347.998,03	88.943,88	5.347.998,03	2,62
10.695.996,06	229.061,43	En diante	3,5

Regra especial: bens e dereitos exentos con progresividade

Normativa: Art.º 32 Lei Imposto Patrimonio

Os suxeitos pasivos sometidos ao imposto por obriga persoal de contribuír que sexan titulares de bens ou dereitos situados ou que poidan exercitarse ou deban cumprirse nun Estado co que España teña suscrito un Convenio bilateral para evitar a dobre imposición, en cuxa virtude os devanditos elementos patrimoniais están exentos do imposto español, pero poden ser tidos en conta para calcular o imposto correspondente aos restantes elementos patrimoniais, deberán determinar a cota íntegra conforme ao seguinte procedemento:

- **O valor dos bens e dereitos exentos**, determinado conforme ás regras de valoración do imposto minorado, se é o caso, no valor das cargas, gravames e débedas correspondentes a estes que, de non mediar a devandita exención, terían a consideración de fiscalmente deducibles, deberá sumarse ao importe da base liquidable, co obxecto de determinar a base para a aplicación da escala de gravame.
- **Unha vez obtida a cota resultante, determínase o tipo medio de gravame.** O devandito tipo medio de gravame é o resultado de multiplicar por 100 o cociente resultante de dividir a cota entre a base para a aplicación da escala de gravame.
- **Unha vez obtido o devandito tipo medio, este aplicarase exclusivamente sobre a base liquidable**, sen incluír os bens e dereitos exentos, agás para determinar o tipo de gravame, tamén denominados elementos exentos con progresividade.

Exemplo: Cálculo do importe da cota íntegra

Don L.G.C. residente na Comunidade Autónoma de Galicia presenta os seguintes datos na súa declaración do Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2021:

- Base liquidable: 356.900 euros.
- Bens e dereitos exentos, agás para determinar o tipo de gravame aplicable: 68.000 euros.

Determinar o importe da cota íntegra.

Solución

1. Determinación da base para a aplicación da escala de gravame:

A devandita magnitude é o resultado de sumar a base liquidable e o valor neto dos bens e dereitos exentos, agás para determinar o tipo de gravame aplicable o resto do patrimonio. É dicir, $356.900 + 68.000 = 424.900$ euros.

2. Aplicación da escala do imposto á base para a aplicación da escala de gravame:

- Ata: 334.252,88: 835,63
- Resto: 90.647,12 ao 0,50%: 453,23
- Cota resultante $(835,63 + 453,23) = 1.288,86$

3. Determinación do tipo medio de gravame:

TMG: $(1.288,86 \div 424.900) \times 100 = 0,30\%$

4. Obtención da cota íntegra

Cota íntegra: $356.900 \times 0,30\% = 1.070,70$ euros.

Capítulo 5.Determinación da cota a ingresar

Límite de cota íntegra e cota mínima do Imposto sobre o Patrimonio

Normativa: Art.º 31 Lei Imposto Patrimonio

Proposta

Exclusivamente para os suxeitos pasivos sometidos ao imposto por obriga persoal, a suma da cota íntegra do Imposto sobre o Patrimonio conxuntamente coas cotas do IRPF (cota íntegra xeral e cota íntegra do aforro) **non poderá exceder do 60 por 100 da suma das bases impoñibles, xeral e do aforro, do IRPF.**

O importe das cotas íntegras do IRPF é a suma das cantidades reflectidas nas casas **[0545]** y **[0546]** da declaración do IRPF correspondente ao exercicio 2021.

O importe das bases impoñibles, xeral e do aforro, do IRPF é a suma das cantidades reflectidas nas casas **[0435]** y **[0460]** da declaración do IRPF correspondente ao exercicio 2021.

Regras

1ª. Para os efectos de determinar o importe da base impoñible do aforro do IRPF, deberán aplicarse as seguintes regras:

- a. **Non se terá en conta** a parte da citada base impoñible do aforro que corresponda ao saldo positivo das ganancias e perdas patrimoniais obtidas por transmisións de elementos patrimoniais adquiridos ou de melloras realizadas nestes con máis dun ano de antelación á data da transmisión, cuxo importe se consignará na casa **[32]** da declaración do Imposto sobre o Patrimonio.

Para determinar este importe deberá calcularse, en primeiro lugar, o saldo neto das ganancias e perdas patrimoniais obtidas no exercicio que deriven da transmisión de elementos patrimoniais adquiridos con máis dun ano de antelación á data da transmisión.

Se o saldo anterior fose negativo ou cero, consignarase cero na casa **[32]**.

Se o saldo fose positivo, deberán tomarse en consideración o saldo neto positivo das ganancias e perdas patrimoniais imputables a 2021 a integrar na base impoñible do aforro (casa **[0424]** da declaración do IRPF), e, se é o caso, a compensación dos seguintes saldos.

- Saldo neto negativo de rendementos de capital mobiliario imputables a 2021 a integrar na base imponible do aforro (co límite do 25 por 100 saldo neto positivo das ganancias e perdas patrimoniais imputables a 2021). Casa **[0436]**
- Saldos netos negativos de ganancias e perdas patrimoniais de 2017, pendentes de compensación a 1 de xaneiro de 2021, a integrar na base imponible do aforro. Casa **[0439]**
- Saldos netos negativos de ganancias e perdas patrimoniais de 2018, pendentes de compensación a 1 de xaneiro de 2021, a integrar na base imponible do aforro. Casa **[0440]**
- Saldos netos negativos de ganancias e perdas patrimoniais de 2019, pendentes de compensación a 1 de xaneiro de 2021, a integrar na base imponible do aforro. Casa **[0441]**
- Saldos netos negativos de ganancias e perdas patrimoniais de 2020, pendentes de compensación a 1 de xaneiro de 2021, a integrar na base imponible do aforro. Casa **[0442]**
- Resto de saldos netos negativos de rendementos de capital mobiliario de 2017, pendentes de compensación a 1 de xaneiro de 2021, a integrar na base imponible do aforro, co límite do 25 por 100 do saldo neto positivo das ganancias e perdas patrimoniais imputables a 2021. Casa **[0443]**
- Resto de saldos netos negativos de rendementos de capital mobiliario de 2018, pendentes de compensación a 1 de xaneiro de 2021, a integrar na base imponible do aforro, co límite do 25 por 100 do saldo neto positivo das ganancias e perdas patrimoniais imputables a 2021. Casa **[0444]**
- Resto de saldos netos negativos de rendementos de capital mobiliario de 2019, pendentes de compensación a 1 de xaneiro de 2021, a integrar na base imponible do aforro, co límite do 25 por 100 do saldo neto positivo das ganancias e perdas patrimoniais imputables a 2021. Casa **[0445]**
- Resto de saldos netos negativos de rendementos de capital mobiliario de 2020, pendentes de compensación a 1 de xaneiro de 2021, a integrar na base imponible do aforro, co límite do 25 por 100 do saldo neto positivo das ganancias e perdas patrimoniais imputables a 2021. Casa **[0447]**

Se a diferenza entre o importe da casa **[0424]** e os importes da suma das casas **[0436]** y **[0439]** a **[0445]** y **[0447]** é igual a cero, na casa **[32]** da declaración do Imposto sobre o Patrimonio consignarase cero.

Se a diferenza entre o importe da casa **[0424]** e os importes da suma das casas **[0436]** y **[0439]** a **[0445]** y **[0447]** é positiva, e o saldo das ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais adquiridos con máis dun ano de antelación á data da transmisión ($GyP > 1$) fose igual ou superior ao importe consignado na casa **[0424]** da declaración do IRPE, na casa **[32]** da declaración do Imposto sobre o Patrimonio consignarase a diferenza entre as cantidades consignadas nas casas **[0424]** e os da suma das casas **[0436]** y **[0439]** a **[0445]** y **[0447]** da declaración do IRPE.

Se a diferenza entre os importes da casa **[0424]** e os importes da suma das casas **[0436]** y **[0439]** a **[0445]** y **[0447]** é positiva, e o saldo das ganancias e perdas patrimoniais derivadas da transmisión de elementos patrimoniais adquiridos con máis dun ano de antelación á data

da transmisión (GyP>1) fose inferior ao importe consignado na casa [0424] da declaración do IRPE, na casa [32] da declaración do Imposto sobre o Patrimonio consignarase a cantidade resultante da seguinte operación.

$$(Ganancias e perdas >1 \div Casa [0424]) \times (Casas [0424] - [0436] - [0439] - [0440] - [0441] - [0442] - [0443] - [0444] - [0445] - [0447])$$

b. Sumarase o importe dos dividendos e participacións en beneficios obtidos por sociedades patrimoniais, calquera que sexa a entidade que reparta os beneficios obtidos polas citadas sociedades patrimoniais.

Conforme ao disposto na letra a) do apartado 1 da disposición transitoria décima da Lei 27/2014, do 27 de novembro, do Imposto sobre Sociedades (BOE do 28), os dividendos e participacións en beneficios percibidos por contribuíntes do IRPE e obtidos por sociedades patrimoniais non se integran na base imponible do IRPE nin están suxeitos a retención ou ingreso a conta deste imposto.

2ª. Para os efectos de determinar a cota íntegra do aforro do IRPE, non se terá en conta: a parte da devandita cota correspondente ao saldo positivo das obtidas polas transmisións de elementos patrimoniais adquiridos ou de melloras realizadas nestes con máis dun ano de antelación á data da transmisión, cuxo importe se consignará na casa [35] da declaración do Imposto sobre Patrimonio e que é o resultante da seguinte operación:

$$Casa [35] = (Cotas correspondentes á base liquidable do aforro Casillas [0540] - [0541] \div base imponible do aforro Casilla [0560]) \times Casilla [32]$$

3ª. Para os efectos de determinar a cota íntegra do Imposto sobre o Patrimonio, non se terá en conta a parte de cota íntegra correspondente a elementos patrimoniais que, pola súa natureza ou destino, non sexan susceptibles de xerar rendementos gravados no IRPE.

Para os efectos de determinar os elementos patrimoniais que quedan excluídos no cálculo do límite da cota íntegra a que se refire o artigo 31.Uno.b) da Lei do Imposto sobre o Patrimonio, debe atenderse á súa "natureza ou destino" no momento da devindicación do Imposto sobre o Patrimonio.

Neste sentido quedan excluídos os bens claramente improdutivos como son os obxectos de arte e antigüidades, xoias, embarcacións e automóviles de uso privado, chan non edificado, etc.

Non obstante, á marxe dos bens claramente improdutivos aos que nos referimos no apartado anterior, cabe sinalar que o destino asignado polo titular a un elemento patrimonial pode ser decisivo sobre a súa capacidade de xerar rendementos. Para estes efectos tras a Sentenza do Tribunal Supremo do 16 de marzo de 2011, recurso de casación nº 212/2007 (ROJ 1346/2011) que, no seu FJ5º, estableceu que "*do tenor literal deste artigo dedúcese que a inclusión ou exclusión deriva da natureza ou destino dos bens, no momento a que se refire a liquidación, á marxe de que nun momento posterior poidan ser sometidos a operacións que devindiquen rendementos*", véñse considerando que, se os elementos patrimoniais do contribuínte, no momento en que se produza a devindicación do Imposto sobre o Patrimonio, non son susceptibles de producir rendementos gravados pola Lei do IRPE, non se terán en conta dentro do cálculo do límite do artigo 31 da Lei do Imposto sobre o Patrimonio, á marxe de que nun momento posterior poidan ser sometidos ou destinado a operacións que devindiquen rendementos.

Agora ben, a determinación dos elementos patrimoniais susceptibles de producir rendementos constitúe unha cuestión de feito, polo que deberá ser determinada, en todo caso, pola Administración xestora do tributo, á vista das circunstancias específicas dos elementos patrimoniais en cada caso concreto.

A magnitude cota íntegra correspondente a bens improditivos (CIBI) pode determinarse utilizando a seguinte fórmula:

$$\text{CIBI} = \text{EPN} \times \text{Cota íntegra} \div \text{Base Imponible}$$

Sendo CIBI a cota íntegra correspondente a bens improditivos e EPN o valor neto dos elementos patrimoniais non susceptibles de producir rendementos no IRPF. É dicir, o valor de tales bens ou dereitos minorado, se é o caso, no importe das débedas deducibles correspondentes a estes e a parte proporcional das débedas que, sendo igualmente deducibles, non estean vinculadas a ningún elemento patrimonial concreto.

Se se producise un exceso do límite do 60 por 100, o devandito exceso deberá ser reducido na cota do Imposto sobre o Patrimonio, sen que a redución poida exceder do 80 por 100 da devandita cota. É dicir, establécese unha cota mínima non reducible no Imposto sobre o Patrimonio equivalente ao 20 por 100 da cota íntegra do propio imposto.

Importante: o límite de cotas que establece o artigo 31.1 da Lei 19/1991 non resulta aplicable aos non residentes que optasen conforme ao previsto no artigo 5.Uno.a) da Lei 19/1991, do 6 de xuño, do Imposto sobre o Patrimonio (BOE do 7 de Xuño), pola obriga persoal de contribuír no devandito Imposto, pois ao non tributar no IRPF, non existe a posibilidade de sumar as cotas íntegras restantes en ambos os dous impostos e poñelas en relación cunha porcentaxe da base imponible do IRPF.

Particularidades en caso de tributación conxunta no IRPF

Cando os compoñentes dunha unidade familiar opten pola tributación conxunta no IRPF, o límite das cotas íntegras conxuntas deste imposto e da do Imposto sobre o Patrimonio, calcularase acumulando as cotas íntegras devindicadas polos compoñentes da unidade familiar no Imposto sobre o Patrimonio. Se é o caso, a redución que proceda practicar ratearase entre os suxeitos pasivos en proporción ás súas respectivas cotas íntegras no Imposto sobre o Patrimonio.

Exemplo

Don J.B.A., solteiro e residente en Toledo, presenta os seguintes datos fiscais correspondentes ás súas declaracións do IRPF e do Imposto sobre o Patrimonio (IP) no exercicio 2021.

- Base imponible xeral do IRPF: 50.000
- Base liquidable xeral do IRPF: 48.000
- Mínimo persoal e familiar: 5.550
- Base imponible e liquidable do aforro do IRPF: 2.000
- Cota íntegra xeral estatal e autonómica do IRPF: 12.407
- Cota íntegra do aforro do IRPF: 380
- Base imponible do Imposto sobre o Patrimonio (IP): 8.000.000
- Cota íntegra do Imposto sobre o Patrimonio: 112.354,37

Determinar o importe a ingresar polo Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2021, sabendo que a parte da base imponible do aforro derivada de ganancias e perdas

patrimoniais que corresponde ao saldo positivo das obtidas por transmisións de elementos patrimoniais adquiridos con máis dun ano de antelación á data da transmisión ascende a 1.000 euros, e que o valor neto dos elementos patrimoniais declarados non susceptibles de producir rendementos no IRPF ascende 250.000 euros

Solución:

- Cota do Imposto sobre o Patrimonio correspondente a bens improductivos: $(250.000 \times 112.354,37) \div 8.000.000 = 3.511,07$
- Cota Imposto sobre o Patrimonio susceptible de limitación $(112.354,37 - 3.511,07) = 108.843,30$
- Cota íntegra xeral estatal e autonómica do IRPF: 12.407
- Cota íntegra estatal e autonómica do aforro do IRPF para os efectos do límite (1): 190
 - Suma de cotas íntegras do IRPF $(12.407 + 190) = 12.597$
 - Suma de cotas íntegras do IRPF e IP $(12.597 + 108.843,30) = 121.440,30$
- Límite de cotas íntegras IRPF e IP $(60\% \text{ s/ } 51.000) = 30.600$
 - Base imponible xeral do IRPF: 50.000
 - Base imponible do aforro IRPF: 1.000 (2)
- Redución teórica a efectuar na cota íntegra do Imposto sobre o Patrimonio $(121.440,30 - 30.600,00) = 90.840,30$
- Límite máximo de redución da cota íntegra Patrimonio: $(80\% \text{ s/ } 112.354,37) = 89.883,50$
- Cota a ingresar Imposto sobre o Patrimonio $(112.354,37 - 89.883,50)$ (3) = 22.470,87

Notas ao exemplo:

(1) Para os efectos de determinar a cota íntegra do aforro do IRPF, non se tivo en conta a parte correspondente ao saldo positivo das ganancias e perdas patrimoniais obtidas polas transmisións de elementos patrimoniais adquiridos con máis dun ano de antelación á data da transmisión. É dicir $(380 \div 2.000) \times 1.000 = 190$ euros. [\(Volver\)](#)

(2) Para os efectos de determinar a base imponible do aforro do IRPF, non se tivo en conta a parte correspondente ao saldo positivo das ganancias e perdas patrimoniais obtidas polas transmisións de elementos patrimoniais adquiridos con máis dun ano de antelación á data da transmisión. É dicir $(1.000 \div 2.000) \times 2.000 = 1.000$ euros. [\(Volver\)](#)

(3) A cota a ingresar polo Imposto sobre o Patrimonio coincide co importe da cota mínima $(20\% \text{ s/ } 112.354,37 = 22.470,87$ euros). Por aplicación desta cota mínima, prodúcese un exceso non reducible de 956,80 euros, que é a diferenza entre a redución teórica (90.840,30) e o límite máximo de redución (89.883,50). [\(Volver\)](#)

Deducións e bonificacións autonómicas

Normativa: Art.º 47 Lei 22/2009

De acordo co artigo 47 da Lei 22/2009, do 18 de decembro, pola que se regula o sistema de

financiamento das Comunidades Autónomas de réxime común e Cidades con Estatuto de Autonomía e se modifican determinadas normas tributarias, no Imposto sobre o Patrimonio, as Comunidades Autónomas poderán asumir competencias normativas sobre deducións e bonificacións da cota.

As deducións e bonificacións aprobadas polas Comunidades Autónomas resultarán, en todo caso, compatibles coas deducións e bonificacións establecidas na normativa estatal reguladora do Imposto sobre o Patrimonio e non poderán supoñer unha modificación destas.

Estas deducións e bonificacións autonómicas aplicaranse con posterioridade ás reguladas pola normativa do Estado.

Para 2021 as deducións e bonificacións aprobadas polas Comunidades Autónomas son as seguintes:

Deducións autonómicas

Comunidade Autónoma de Galicia

A Comunidade Autónoma de Galicia aprobou para 2021 as seguintes deducións autonómicas no Imposto sobre o Patrimonio:

Por creación de novas empresas ou ampliación da actividade de empresas de recente creación

Normativa: Art. 13 ter. Uno Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Lexislativo 1/2011, do 28 de xullo.

Requisitos para a aplicación da dedución

Que entre os bens ou dereitos de contido económico computados para a determinación da base imponible figure algún ao que se lle aplicaron as deducións na cota íntegra autonómica do IRPF relativas á creación de novas empresas ou ampliación da actividade de empresas de recente creación, ou investimento na adquisición de accións ou participacións sociais en entidades novas ou de recente creación.

Contía e límite máximo da dedución

- **O 75 por 100 da parte da cota** que proporcionalmente corresponda aos mencionados bens ou dereitos.
- **O límite máximo de dedución será de 4.000 euros** por suxeito pasivo.

Perda do dereito á dedución practicada

O incumprimento dos requisitos previstos nas deducións do IRPF determinará a perda desta dedución.

Incompatibilidade

Esta dedución será incompatible coas deducións "[Por investimento en empresas agrarias](#)" y "[Pola participación nos fondos propios de entidades que exploten bens inmuebles en centros históricos](#)".

Por investimento en empresas agrarias

Normativa: Art. 13 ter. Dos Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2011, do 28 de xullo.

Requisitos para a aplicación da dedución

- Que os bens ou dereitos de contido económico computados para a determinación da base impoñible sexan:
 - a. Participacións no capital social de:
 - 1.º Sociedades de fomento forestal reguladas na Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia.
 - 2.º Entidades agrarias, cooperativas agrarias ou de explotación comunitaria da terra que teñan por obxecto exclusivo actividades agrarias.
 - 3.º As entidades que teñan por obxecto a mobilización ou recuperación das terras agrarias de Galicia, ao abeiro dos instrumentos previstos na Lei 11/2021, de 14, de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia.
 - b. Préstamos realizados a favor das mesmas entidades citadas na letra a) anterior, así como garantías que o contribuínte constituía persoalmente a favor destas entidades.
 - c. Participacións dos socios capitalistas en contas en participación constituídas para o desenvolvemento de actividades agrarias e nas que o partícipe xestor sexa algunha das entidades citadas na letra a) anterior.
- Os investimentos aos que sexa aplicable a dedución deben **formalizarse en escritura pública**, na cal debe especificarse a identidade dos contribuíntes que pretendan aplicar esta dedución e o importe da operación respectiva.
- Os investimentos realizados deben manterse no patrimonio do contribuínte durante un **período mínimo de cinco anos**, computado a partir do día seguinte á data en que se formalice a operación en escritura pública. No caso de operacións de financiamento, o prazo de vencemento deberá ser superior ou igual a cinco anos, sen que se poida amortizar unha cantidade superior ao 20 % anual do importe do principal. Durante ese mesmo prazo de cinco anos deben manterse as garantías constituídas.

Contía da dedución

- **O 100 por 100 da parte da cota** que proporcionalmente corresponda aos mencionados bens ou dereitos.

- **No caso de participacións no capital social de entidades** [apartado a) dos bens ou dereitos de contido económico que se indican no apartado anterior], a dedución só se aplicará ao valor destas, determinado segundo as regras deste imposto, na parte que corresponda á proporción existente entre os activos necesarios para o exercicio da actividade agraria, minorados no importe das débedas derivadas desta, e o valor do patrimonio neto da entidade. Para determinar esta proporción tomarase o valor que se deduza da contabilidade, sempre que esta reflicta fielmente a verdadeira situación patrimonial da entidade.
- No caso de préstamos ou participacións en contas en participación [apartados b) e ca) dos bens ou dereitos de contido económico que se indican no apartado anterior], a dedución só se aplicará ao importe que financie a actividade agraria da entidade, entendéndose que financian esta actividade na parte que resulte de aplicar á súa contía total a proporción determinada conforme ao previsto no parágrafo anterior.

Incompatibilidade

Esta dedución será incompatible coa aplicación para os mesmos bens ou dereitos das exencións do artigo 4 da Lei do Imposto sobre o Patrimonio, aínda que a devandita exención sexa parcial.

Así mesmo esta dedución é incompatible coa dedución "[Por creación de novas empresas ou ampliación da actividade de empresas de recente creación](#)"

Pola afectación de terreos rústicos a unha explotación agraria e arrendamento rústico

Normativa: Art. 13 ter.Tres, Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2011, do 28 de xullo

Requisitos para a aplicación da dedución

1. Explotación agraria

- Que entre os bens ou dereitos de contido económico computados para a determinación da base impoñible se inclúan **terreos rústicos afectos a unha explotación agraria**.
- A **explotación agraria** deberá estar inscrita no Rexistro de Explotacións Agrarias de Galicia.

2. Arrendamento rústico

Tamén terán dereito a esta dedución aqueles contribuíntes que cedan en **arrendamento os terreos rústicos** por igual período temporal, de acordo coas condicións establecidas na Lei 49/2003, do 26 de novembro, de arrendamentos rústicos.

Contía da dedución

O 100 por 100 da parte da cota que proporcionalmente corresponda aos mencionados bens ou dereitos sempre que estean afectos á explotación agraria polo menos durante a metade do ano

natural correspondente á devindicación.

Incompatibilidade

Esta dedución será incompatible coa aplicación para os mesmos bens ou dereitos de **as exencións do artigo 4** da Lei do Imposto sobre o Patrimonio, aínda que a devandita exención sexa parcial.

Pola afectación a actividades económicas de inmuebles en centros históricos

Normativa: Art. 13 ter.Cuatro Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2011, do 28 de xullo.

Requisitos para a aplicación da dedución

1. Que entre os bens ou dereitos de contido económico computados para a determinación da base imponible se inclúan bens inmuebles **situados nalgún dos centros históricos** determinados no anexo da Orde de 1 de marzo de 2018 (DOG do 13).

Véxase a Orde de 1 de marzo de 2018, pola que se determinan os centros históricos para os efectos destas deducións (DOG do 13).

2. Que os devanditos bens inmuebles estean afectos a unha actividade económica polo menos durante a metade do ano natural correspondente á devindicación.

Contía da dedución

O 100 por 100 da parte da cota que proporcionalmente corresponda aos devanditos bens.

Incompatibilidade

Esta dedución será incompatible coa aplicación para os mesmos bens ou dereitos das **exencións do artigo 4** da Lei do Imposto sobre o Patrimonio, aínda que a devandita exención sexa parcial.

Xustificación documental

A pertenza do ben inmovible a un centro histórico acreditarase, de acordo co establecido polo artigo único.2 da Orde de 1 de marzo de 2018 (DOG do 13), mediante certificado emitido polo concello correspondente de que o ben inmovible se encontra situado dentro da delimitación fixada no anexo da citada Orde de 1 de marzo de 2018.

Pola participación nos fondos propios de entidades que exploten bens inmuebles en centros históricos

Normativa:Art. 13 ter.Cinco Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2011, do 28 de xullo.

Requisitos para a aplicación da dedución

- Que entre os bens ou dereitos de contido económico computados para a determinación da base imponible se inclúan participacións nos fondos propios de entidades en cuxo activo se encontren bens inmoables **situados nalgún dos centros históricos** determinados no anexo da Orde de 1 de marzo de 2018.

Véxase a Orde de 1 de marzo de 2018, pola que se determinan os centros históricos para os efectos destas deducións ([DOG](#) do 13).

- Que os devanditos bens inmoables estean afectos a unha actividade económica polo menos durante a metade do ano natural correspondente á devindicación.

Contía da dedución

- **O 100 por 100 da parte da cota** que proporcionalmente corresponda ás devanditas participacións.
- A dedución só alcanzará ao valor das participacións, determinado segundo as regras deste imposto, na parte que corresponda á proporción existente entre os devanditos bens inmoables, minorados no importe das débedas destinadas a financeiros, e o valor do patrimonio neto da entidade.

Para determinar a devandita proporción tomarase o valor que se deduza da contabilidade, sempre que esta reflicta fielmente a verdadeira situación patrimonial da sociedade.

Incompatibilidade

Esta dedución será incompatible coa aplicación para os mesmos bens ou dereitos das **exencións do artigo 4** da Lei do Imposto sobre o Patrimonio, aínda que a devandita exención sexa parcial.

Así mesmo esta dedución é incompatible coa dedución "[Por creación de novas empresas ou ampliación da actividade de empresas de recente creación](#)"

Xustificación documental

A pertenza do ben inmoable a un centro histórico acreditarase, de acordo co establecido polo artigo único.2 da Orde de 1 de marzo de 2018 ([DOG](#) do 13), mediante certificado emitido polo concello correspondente de que o ben inmoable se encontra situado dentro da delimitación fixada no anexo da citada Orde de 1 de marzo de 2018.

Por incorporación de bens e dereitos aos instrumentos de mobilización ou recuperación das terras agrarias de Galicia.

Normativa: Art. 13 ter.Seis Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2011, do 28 de xullo.

Requisitos para a aplicación da dedución

- Que entre os bens ou dereitos de contido económico computados para a determinación da base imponible se inclúan bens incorporados a polígonos agroforestais, proxectos de aldeas modelo ou agrupacións de xestión conxunta previstos na Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia.
- Que os devanditos bens e dereitos estean inscritos nos rexistros que resulten de aplicación, conforme ao previsto na Lei de recuperación da terra agraria de Galicia.

Contía da dedución

O 100 por 100 da parte da cota que proporcionalmente corresponda aos devanditos bens ou dereitos, sempre que a devandita adscrición se manteña durante un prazo de, polo menos, cinco anos.

Incompatibilidade

Esta dedución será incompatible coa aplicación para os mesmos bens ou dereitos das **exencións do artigo 4** da Lei do Imposto sobre o Patrimonio, aínda que a devandita exención sexa parcial.

Comunidade Autónoma Rexión de Murcia

A Comunidade Autónoma da Rexión de Murcia aprobou para 2021 a seguinte dedución autonómica no Imposto sobre o Patrimonio:

Por achegas a proxectos de excepcional interese público rexional

Normativa: Art.º 13 bis Texto Refundido das disposicións legais vixentes na Rexión de Murcia en materia de Tributos Cedidos, aprobado por Decreto Legislativo 1/2010, do 5 de novembro.

Atención: esta dedución é de aplicación ás devindicacións do imposto que se produzan en data 31 de decembro de 2021. Disposición transitoria única da Lei 1/2022, do 24 de xaneiro, de Presupostos Xerais da Comunidade Autónoma da Rexión de Murcia para o exercicio 2022.

Requisitos e outras condicións para a aplicación da dedución

- Que a achega **sexa en diñeiro**.
- Que a achega se destine a **proxectos de excepcional interese público rexional**.

Para estes efectos o **Consello de Goberno da Rexión de Murcia determinará os proxectos que serán considerados de excepcional interese público rexional** aos efectos da presente dedución, así como a duración dos citados proxectos e as liñas básicas das actuacións que dean dereito á presente dedución.

- Que a achega se realice **durante o ano posterior á data de devindicación do Imposto aos**

citados proxectos.

Non existe coincidencia entre o período impositivo no que se debe aplicar a dedución e no que se realiza a achega que dá dereito a mesma. Os contribuíntes interesados en participar nos proxectos de excepcional interese público rexional **realizarán as achegas no exercicio no que se aprobe polo Consello de Goberno o proxecto, nas condicións que se determinen por este.**

Na declaración do imposto dese exercicio, cuxa presentación se leva a cabo no exercicio posterior, poderase aplicar a dedución autonómica na cota do imposto, se o proxecto se aprobou e as achegas **realizáronse antes** da finalización do prazo de presentación (xeralmente ata 30 de xuño).

No caso de que a aprobación do proxecto e a achega se produza **con posterioridade** á finalización do prazo de presentación da declaración do imposto, é dicir, durante o segundo semestre do exercicio, o contribuínte poderá solicitar a rectificación da autoliquidación presentada, ao abeiro do disposto no artigo 120.3 da Lei Xeral Tributaria, aplicando polo tanto a dedución na cota.

- Para a aplicación do beneficio fiscal esixírase **a acreditación das achegas deducibles, que se xustificarán mediante certificación expedida pola entidade beneficiaria**

Importante: esta dedución aplicarase con posterioridade ás deducións e bonificacións reguladas pola normativa do Estado.

Contía da dedución

O 100 por 100 do importe en diñeiro destinado durante o ano posterior á data de devindicación a proxectos de excepcional interese público rexional

Comunidade Autónoma de La Rioja

A Comunidade Autónoma de La Rioja aprobou para 2021 a seguinte dedución autonómica no Imposto sobre o Patrimonio:

Por achegas á constitución ou ampliación da dotación a fundacións da Comunidade Autónoma de La Rioja

Normativa: Art.º 33 Lei 10/2017, do 27 de outubro, pola que se consolidan as disposicións legais da Comunidade Autónoma de La Rioja en materia de impostos propios e tributos cedidos.

Requisitos e outras condicións para a aplicación da dedución

- Que entre os bens ou dereitos de contido económico computados para a determinación da base imponible figure algún que tería sido ou fose a ser destinado durante o ano posterior á data de devindicación do imposto á constitución dunha fundación ou ampliación da dotación fundacional dunha existente, sempre que estea domiciliada en La Rioja e inscrita no censo de entidades e actividades en materia de mecenado e persiga fins incluídos na Estratexia Rexional de Mecenado.
- A cantidade que non poida ser deducida por insuficiencia de cota poderase utilizar como

crédito fiscal nos termos previstos no capítulo II da Lei de Mecenado da Comunidade Autónoma de La Rioja.

A Lei 3/2021, do 28 de abril, de Mecenado da Comunidade Autónoma de La Rioja no seu artigo 8, modificado polo artigo 3.Uno da Lei 7/2021, do 27 de decembro, define o crédito fiscal como “aquelas cantidades recoñecidas pola Administración da Comunidade Autónoma de La Rioja a favor dos contribuíntes que poidan ser utilizadas por estes para satisfacer o pagamento dos tributos propios da Comunidade Autónoma”.

Pola súa banda, o artigo 9 da citada Lei de Mecenado da Comunidade Autónoma de La Rioja dispón que a Comunidade Autónoma de La Rioja recoñecerá un crédito fiscal a favor das persoas doadoras polo 25 por 100 dos convenios de colaboración empresarial ou dos importes monetarios doados a favor da Comunidade Autónoma, sempre que se destinen ao financiamento de programas de gasto ou actuacións desenvolvidas polo seu sector público que teñan por obxecto a promoción de calquera das actividades previstas no artigo 1 da devandita lei ou o establecemento de bolsas para cursar estudos.

Finalmente indicar en canto á vixencia deste crédito fiscal que o artigo 11 da Lei 3/2021, do 28 de abril, de Mecenado da Comunidade Autónoma de La Rioja sinala que estes créditos fiscais recoñecidos pola Comunidade Autónoma de La Rioja terán unha vixencia de dez anos, contados a partir da data de recoñecemento destes.

Contía da dedución

O 25 por 100 do valor da achega realizada que deba incluírse na base imponible do imposto.

A estes efectos os criterios de valoración dos bens e dereitos achegados serán os que se indican no Capítulo 3 deste Manual dentro do apartado “[Formación do patrimonio bruto: regras de valoración dos bens e dereitos](#)”.

Perda do dereito á dedución practicada

O incumprimento dos requisitos anteriormente mencionados orixinará a perda do dereito e a obriga de presentar declaración complementaria do imposto con ingreso do importe de dedución indebidamente aplicada máis os correspondentes xuros de mora.

Bonificacións autonómicas

No presente exercicio, establecéronse as seguintes bonificacións autonómicas da cota do Imposto sobre o Patrimonio, que poderán ser aplicadas polos suxeitos pasivos residentes nos seus respectivos territorios que cumpran as condicións e requisitos, establecidos polas correspondentes normas autonómicas, que en cada caso se sinalan a continuación.

Comunidade Autónoma de Aragón

Bonificación dos patrimonios especialmente protexidos de contribuíntes con minusvalidez

Normativa: Art. 150-1 Texto Refundido das disposicións ditadas pola Comunidade Autónoma de Aragón en materia de tributos cedidos, aprobado por Decreto Legislativo 1/2005, do 26 de setembro.

- **Requisitos para a aplicación da bonificación**

Terá dereito a esta bonificación os contribuíntes deste imposto que sexan titulares do patrimonio protexido regulado na Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do Código Civil, da Lei de Axuizamento Civil e da Normativa Tributaria con esta finalidade.

- **Importe e límite da bonificación**

O 99 por 100 da parte de cota que proporcionalmente corresponda ao valor neto dos bens e dereitos incluídos no patrimonio protexido dos contribuíntes con discapacidade polos que o suxeito pasivo teña dereito á bonificación (casa **[50]** do modelo de declaración), cun límite de 300.000 euros.

Para o resto do patrimonio, non caberá bonificación ningunha.

Comunidade Autónoma do Principado de Asturias

Bonificación dos patrimonios especialmente protexidos de contribuíntes con minusvalidez

Normativa: Art.º 16 Texto Refundido das disposicións legais do Principado de Asturias en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 2/2014, do 22 de outubro.

- **Requisitos para a aplicación da bonificación**

O contribuínte terá dereito a esta bonificación por aqueles bens ou dereitos de contido económico que computados para a determinación da base imponible formen parte do patrimonio especialmente protexido do contribuínte, constituído ao abeiro da Lei 41/2003, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do Código Civil, da Lei de Axuizamento Civil e da normativa tributaria con esta finalidade.

- **Importe da bonificación**

O **99 por 100** da parte de cota minorada que proporcionalmente corresponda ao valor neto dos bens e dereitos polos que o suxeito pasivo teña dereito á bonificación (casa **[50]** do modelo de declaración).

Comunidade Autónoma das Illes Balears

Bonificación para os bens de consumo cultural

Normativa: Art.º 9 bis Texto Refundido das Disposicións Legais da Comunidade Autónoma das Illes Balears en materia de Tributos Cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2014, do 6 de xuño.

- **Requisitos para a aplicación da bonificación**

Terá dereito a esta bonificación os contribuíntes deste imposto que sexan titulares de pleno dominio dos bens de consumo cultural aos cales fai referencia ao artigo 5 da Lei 3/2015, do 23

de marzo, pola que a que se regula o consumo cultural e o mecenado cultural, científico e de desenvolvemento tecnolóxico, e se establecen medidas tributarias.

Para os efectos desta lei, enténdese por consumo cultural a adquisición polas persoas físicas ou xurídicas de produtos culturais como as obras de creación artística, pictóricas ou escultóricas, en calquera dos seus formatos, que sexan orixinais e que o artista elaborase integramente e que sexan únicas ou seriadas. Exclúense os obxectos de artesanía e as reproducións.

- **Importe da bonificación**

O **90 por 100** da parte proporcional da cota que corresponda ao valor neto dos bens e dereitos polos que o suxeito pasivo teña dereito á bonificación (casa **[50]** da declaración do Imposto sobre o Patrimonio).

Comunidade Autónoma de Cataluña

Bonificación dos patrimonios protexidos das persoas con discapacidade

Normativa: Art.º 2 Lei 7/2004, do 16 de xullo, de medidas fiscais e administrativa.

- **Requisitos para a aplicación da bonificación**

- Que en 2021 o suxeito pasivo teña a súa residencia habitual nesta Comunidade Autónoma.
- Que entre os elementos patrimoniais integrantes da base imponible do imposto se inclúsen bens e/ou dereitos que formen parte do patrimonio protexido do suxeito pasivo, constituído ao abeiro da Lei 41/2003, do 18 de novembro, de protección patrimonial das persoas con discapacidade e de modificación do Código Civil, da Lei de Axuizamento Civil e da Normativa Tributaria con esta finalidade (BOE do 19).

Tamén pode aplicarse a bonificación aos bens ou dereitos de contido económico que formen parte do patrimonio protexido constituído ao abeiro da Lei 25/2010, do 29 de xullo, do libro segundo do Código civil de Cataluña, relativo á persoa e a familia, nos termos previstos no artigo 2 da Lei 7/2004, na redacción dada polo artigo 1 da Lei 2/2016, do 2 de novembro.

- **Importe da bonificación**

O **99 por 100** da parte de cota minorada que proporcionalmente corresponda ao valor neto dos bens e dereitos polos que o suxeito pasivo teña dereito á bonificación (casa 50 da declaración do Imposto sobre o Patrimonio).

Bonificación das propiedades forestais

Normativa: Art.º 60 Lei 5/2012, do 20 de marzo, de medidas fiscais, financeiras e administrativas e de creación do imposto sobre as estancias en establecementos turísticos da Comunidade Autónoma de Cataluña.

Establécese unha bonificación do 95 por 100 na parte da cota que corresponda proporcionalmente ás propiedades forestais, sempre e cando dispoñan dun instrumento de ordenación debidamente aprobado pola Administración forestal competente de Cataluña.

Comunidade de Madrid

Bonificación xeral do 100 por 100

Normativa: Art.º 20 Texto Refundido das Disposicións Legais da Comunidade de Madrid en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto Legislativo 1/2010, de 21 outubro.

O **100 por 100** da cota minorada. O importe que corresponda por esta bonificación consignarase na casa **[50]** do modelo de declaración.

Non se aplicará esta bonificación se a cota resultante fose nula.

Dedución por impostos satisfeitos no estranxeiro

Normativa: Art.º 32 Lei Imposto Patrimonio

No caso de obriga persoal de contribuír, e sen prexuízo do que dispoñan os Tratados ou Convenios Internacionais, da cota deste imposto deducirase, por razón de bens que radiquen e dereitos que puidesen exercitarse ou houbesen de cumprirse fóra de España, a cantidade menor das dúas seguintes:

- a. **O importe efectivo do satisfeito no estranxeiro por razón de gravame de carácter persoal** que afecte os elementos patrimoniais computados no imposto.
- b. **O resultado de aplicar sobre a parte de base liquidable gravada no estranxeiro o tipo medio efectivo de gravame do imposto.**

O tipo medio efectivo de gravame (**TMG**) é o resultado de multiplicar por 100 o cociente de dividir a cota íntegra do imposto pola base liquidable. O tipo medio efectivo de gravame exprésase con dous decimais. O tipo medio efectivo de gravame determínase conforme á seguinte fórmula:

$$\text{TMG} = \text{Cota íntegra} \times 100 \text{ divide Base liquidable}$$

A determinación de **a parte de base liquidable gravada no estranxeiro** (BLE) determinarase da seguinte forma:

1. Do valor do elemento patrimonial situado no estranxeiro restarase o importe das débedas deducibles correspondentes a este, así como a parte proporcional das débedas que, sendo igualmente deducibles, non estean vinculadas a ningún elemento patrimonial, obténdose desta forma o importe patrimonial neto correspondente ao devandito elemento (PN).
2. O importe patrimonial neto así determinado (PN) minorarase na parte proporcional da redución por mínimo exento. Esta operación pode representarse coa seguinte fórmula:

$$\text{BLE} = \text{PN} \times \text{Base liquidable divide Base imponible}$$

Atención: cando o suxeito pasivo dispoña de máis dun ben ou dereito situado fóra de España, o cálculo da dedución farase de forma individual para cada ben ou dereito, trasladándose á casa [41] da declaración a suma dos importes que prevalezan en todos e cada un dos cálculos individuais realizados.

Exemplo

Dona V.G.C., residente en Ávila, presenta os seguintes datos na súa declaración do Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2021:

- Base imponible: 1.450.000
- Base liquidable: 750.000
- Cota íntegra: 3.240,36

Na súa declaración incluíu un inmovible situado no estranxeiro do que é titular e cuxo prezo de adquisición foi de 200.000 euros. Do citado importe, 40.000 euros están pendentes de pagamento a 31-12-2021. Por razón de gravame de carácter persoal que afecta o citado inmovible, satisfixo no estranxeiro 350 euros correspondentes ao exercicio 2021.

No apartado correspondente a débedas deducibles da súa declaración do Imposto sobre o Patrimonio unicamente figuran os 40.000 euros correspondentes ao inmovible.

Determinar o importe da dedución correspondente a imposto satisfeito no estranxeiro.

Solución

1. Imposto efectivamente satisfeito no estranxeiro por razón do inmovible: 350
2. Importe que correspondería satisfacer en España por razón do inmovible:
 - Parte de base liquidable gravada no estranxeiro(1) = 82.758,62
 - Tipo medio efectivo de gravamen = 0,43 por 100 (2)
 - Parte de base liquidable gravada no estranxeiro x tipo medio efectivo de gravame: $(82.758,62 \times 0,43\%) = 355,86$
3. Importe da dedución (a menor de 355,86 e 350) = 350

Notas ao exemplo:

(1) A parte de base liquidable gravada no estranxeiro determínase restando do valor de adquisición do inmovible o importe das débedas correspondentes a este, que son as únicas débedas que constan no apartado correspondente da declaración: $200.000 - 40.000 = 160.000$ euros. Unha vez determinado o valor neto do inmovible, este minórase na parte proporcional da redución por mínimo exento: $(160.000 \times 750.000) \div 1.450.000 = 82.758,62$ euros. [\(Volver\)](#)

(2) O tipo medio efectivo de gravame determínase da seguinte forma: $(3.240,36 \times 100) \div 750.000 = 0,43$. [\(Volver\)](#)

Bonificación da cota en Ceuta e Melilla

Normativa: Art.º 33 Lei Imposto Patrimonio

Se entre os bens ou dereitos de contido económico computados para a determinación da base imponible, figurase algún situado ou que debese exercitarse ou cumprirse en Ceuta e Melilla e as súas dependencias, a cota do imposto **bonifícase no 75 por 100 da parte da mesma que proporcionalmente corresponda aos mencionados bens ou dereitos.**

Esta bonificación non será de aplicación aos non-residentes en ditas Cidades, salvo polo que se refira a valores representativos do capital social de entidades xurídicas domiciliadas e con obxecto social nas citadas prazas, ou cando se trate de establecementos permanentes situados nelas.

A parte da cota sobre a que se aplica a bonificación pode calcularse dividindo o valor neto correspondente aos bens e dereitos situados en Ceuta e Melilla e as súas dependencias (VN) entre a base imponible e multiplicando o devandito cociente pola cota íntegra. É dicir:

$$\text{VN} \times \text{Cota íntegra} \div \text{Base imponible}$$

Exemplo:

Don S.M.G., residente en Málaga, presenta os seguintes datos na súa declaración do Imposto sobre o Patrimonio correspondente ao exercicio 2021:

- Base imponible: 1.400.000
- Base liquidable: 700.000

Dentro dos elementos patrimoniais declarados están computados, entre outros, os seguintes:

- Local comercial situado en Ceuta cuxo valor neto ascende a: 195.000
- Accións da S.A. "X", domiciliada e con obxecto social exclusivo en Ceuta, cuxo valor neto ascende a: 100.000

Determinar o importe que corresponda pola bonificación da cota por elementos patrimoniais situados en Ceuta e Melilla:

Solución

- Cota íntegra do Imposto sobre o Patrimonio (1) = 3.207,99
- Valor neto dos bens en Ceuta e Melilla (2): 100.000
- Parte da cota correspondente aos devanditos bens (3) = 229,14
- Bonificación (75 por 100 s/229,14) = 171,85
- Cota a ingresar (3.207,99 – 171,85) = 3.036,14

Notas ao exemplo:

(1) Ver escala de gravame aplicable na [Comunidade Autónoma de Andalucía](#) no capítulo 4.

Ata 668.500,00 =2.757,54

Resto (31.500) x 1.43% =450,45

Total cota íntegra (2757,54 +450,45) =3.207,99 [\(Volver\)](#)

(2) Ao non ser residente en Ceuta ou Melilla, o contribuínte non ten dereito a practicar bonificación polo local.[\(Volver\)](#)

(3) A parte de cota íntegra correspondente ás accións de S.A. "X", determínase mediante a seguinte operación:
(100.000 x 3.207,99) ÷ 1.400.000 = 229,14.[\(Volver\)](#)

Normativa

Na normativa tanto estatal coma autonómica optouse polo enlace ao **texto consolidado** do BOE, en canto documento que integra no **texto orixinal** da norma as **modificacións e correccións** que tivo dende a súa orixe.

A Axencia Estatal Boletín Oficial do Estado ofrece ademais do **último texto consolidado e actualizado** das principais normas do ordenamento xurídico, as **versións intermedias** que corresponden a cada unha das modificacións que sufriu ao longo do tempo.

Cada vez que unha norma consolidada é obxecto dunha modificación posterior, aparece no texto consolidado do BOE un aviso debaixo do listado de versións, indicando que a última actualización está en proceso. O tempo que media entre a publicación no BOE da modificación e a elaboración dunha nova versión consolidada que a incorpore, habitualmente é de entre 1 e 3 días laborables, segundo informa a páxina web do BOE.

Advertencia: para determinar a normativa aplicable en 2021 teña en conta, no texto consolidado, as entradas en vigor e as datas dende as que fan efecto as modificacións introducidas nos distintos artigos.

Normativa básica estatal

Real Decreto-ley 13/2011, de 16 de setembro,
por el que se restablece el Impuesto sobre el Patrimonio, con carácter temporal. (BOE, 17-septiembre-2011)

Ley 19/1991, de 6 de junio de 1991
Impuesto sobre el Patrimonio (BOE, 07-junio-1991)

Normas autonómicas en relación ao Imposto sobre o Patrimonio (disposicións legais)

Comunidade Autónoma de Andalucía

Decreto Ley 1/2008, de 1 de julio,
de medidas urgentes en materia fiscal y financiera. Artículo 3. TEXTO NO CONSOLIDADO BOE. (DOGC, 03-julio-2008)

Artigos 18, 19 e disposición transitoria quinta.

Comunidade Autónoma de Aragón

Decreto Legislativo 1/2005, de 26 de septiembre, del Gobierno de Aragón, por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones dictadas por la Comunidad Autónoma de Aragón en materia de tributos cedidos. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (BOA, 28-octubre-2005)

Artigos 150-1 e 150-2.

Comunidade Autónoma de Principado de Asturias

Decreto Legislativo 2/2014, de 22 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales del Principado de Asturias en materia de tributos cedidos por el Estado. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (BOPA, 29-octubre-2014). (BOE, 03-febrero-2015)

Artigos 15 e 16.

Comunidade Autónoma de Illes Balears

Decreto Legislativo 1/2014, de 6 de junio, por el que se aprueba el Texto Refundido de las disposiciones legales de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears en materia de tributos cedidos por el Estado. TEXTO CONSOLIDADO BOE (BOIB, 07-junio-2014). (BOE, 02-julio-2014)

Artigos 8, 9 e 9 bis.

Comunidade Autónoma de Canarias

Decreto-Legislativo 1/2009, de 21 de abril, por el que se aprueba el Texto Refundido de las disposiciones legales vigentes dictadas por la Comunidad Autónoma de Canarias en materia de tributos cedidos. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (BOC Canarias, 23-abril-2009)

Artigos 28, 29 e 29 bis.

Comunidade Autónoma de Cantabria

Decreto Legislativo 62/2008, de 19 de junio, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Medidas Fiscales en materia de Tributos cedidos por el Estado. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (BOC Cantabria, 02-julio-2008)

Artigos 3 e 4.

Comunidade de Castela e León

Decreto Legislativo 1/2013, de 12 de septiembre, por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales de la Comunidad de Castilla y León en materia de tributos propios y cedidos. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (BOCYL, 18-septiembre-2013)

Artigo 11.

Comunidade Autònoma de Catalunya

Ley 31/2002, de 30 de diciembre,
de Medidas Fiscales y Administrativas. Artículo 1º.1 y 3. TEXTO NO CONSOLIDADO. (DOGC, 31-diciembre-2002) (BOE, 17-enero-2003)

Artigo 2.

Ley 7/2004, de 16 de julio,
de medidas fiscales y administrativas. Artículo 1. TEXTO NO CONSOLIDADO. (DOGC, 21-julio-2004) (BOE, 29-septiembre-2004)

Artigo 2.

Decreto-ley 7/2012, de 27 de diciembre,
De medidas urgentes en materia fiscal que afectan al impuesto sobre el patrimonio. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (DOGC, 28-diciembre-2012) (BOE, 26-febrero-2013)

Artigo único.2.

Comunidade Autònoma de Extremadura

Decreto Legislativo 1/2018, de 10 de abril,
por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales de la Comunidad Autónoma de Extremadura en materia de tributos cedidos por el Estado. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (DOE, 23-mayo-2018) (BOE, 19-junio-2018)

Artigos 14 e 15.

Comunidade Autònoma de Galicia

Decreto Legislativo 1/2011, de 28 de julio,
por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales de la Comunidad Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos por el Estado. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (DOG, 20-octubre-2011) (BOE, 19-noviembre-2011)

Artigos 13, 13 bis e 13 ter.

Comunidade de Madrid

Decreto Legislativo 1/2010, de 21 de octubre,
del Consejo de Gobierno, por el que se aprueba el Texto Refundido de las Disposiciones Legales de la Comunidad de Madrid en materia de tributos cedidos por el Estado. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (BOCM, 25-octubre-2010)

Artigos 19 e 20.

Comunidade Autònoma de Rexión de Murcia

Decreto Legislativo 1/2010, de 5 de noviembre,
por el que se aprueba el Texto Refundido de las disposiciones legales vigentes en la Región de Murcia en materia de tributos cedidos. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (BORM, 31-enero-2011) (BOE, 17-junio-2011)

Artigo 13 bis.

Comunidade Autónoma de La Rioja

Ley 10/2017, de 27 de octubre,
por la que se consolidan las disposiciones legales de la Comunidad Autónoma de La Rioja en materia de impuestos propios y tributos cedidos. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (BOR, 30-octubre-2017) (BOE, 28-noviembre-2017)

Artigo 33.

Comunitat Valenciana

Ley 13/1997, de 23 de diciembre,
por la que se regula el tramo autonómico del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas y restantes tributos cedidos. TEXTO CONSOLIDADO BOE. (DOCV, 31-diciembre-1997) (BOE, 07-abril-1998)

Artigos 8 e 9.

Glosario de abreviaturas

1. BOE: Boletín Oficial do Estado
2. CE: Comunidade Europea
3. DLT: tecnoloxía de rexistro distribuído ou blockchain
4. DOCE: Diario Oficial da Unión Europea
5. DOG: Diario Oficial de Galicia
6. HAC: Ministerio de Facenda
7. HAP: Ministerio de Facenda e Administracións Públicas
8. HFP: Ministerio de Facenda e Función Pública
9. IP: Imposto sobre o Patrimonio
10. IRPF: Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas
11. IRPF.: Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas
12. IRPF:: Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas
13. LOFCA: Lei Orgánica de Financiamento Autonómico
14. NIF: Número de Identificación Fiscal
15. PRE: Ministerio da Presidencia
16. UE: Unión Europea

Documento xerado con data 04/Abril/2022 na dirección web <https://sede.agenciatributaria.gob.es> na ruta:

Inicio / Axuda / Manuais, vídeos e folletos / Manuais prácticos

